

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 6 грудня
1939 року

№ 12 (4039)

СУБОТА

18

БЕРЕЗНЯ
1989 р.

Ціна 8 коп.

ПЛЕНУМ ЦК КПРС

15 березня в Кремлі відкрився черговий Пленум Центрального Комітету КПРС. Для участі в його роботі запрошено перших секретарів ЦК Компартій союзних республік, крайкомів, обкомів партії, других секретарів ЦК Компартій, Голов Рад Міністрів союзних республік, міністрів і керівників центральних відомств та організацій, командуючих військовими округами, кандидатів у народні депутати СРСР від КПРС, які не входять до складу центральних органів КПРС, а також групу секретарів сільських райкомів партії, керівників господарств, орендарів, учених та інших працівників агропромислового комплексу.

Пленум відкрив Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов.

До порядку денного Пленуму включено питання: про вибори народних депутатів СРСР від Комуністичної партії Радянського Союзу; про аграрну політику КПРС у сучасних умовах.

На Пленумі відбулись вибори народних депутатів СРСР від Комуністичної партії Радянського Союзу.

Перед початком виборів з повідомленням виступив голова виборчої комісії по виборах народних депутатів СРСР від КПРС В. П. Коптюг.

Вся передвиборна кампанія, сказав він, ґрунтувалась на чіткій, реалістичній політичній платформі, викладеній у передвиборному

зверненні Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу. Цей документ показав, що партія на ділі виступає як аванґард, керівна сила суспільства. Вона має намір твердо йти шляхом перебудови, добиваючись оновлення соціалістичного суспільства через його всебічну демократизацію, через радикальну економічну реформу, відродження влади Рад, формування правової держави.

Промовець нагадав, що від КПРС висунуто сто кандидатів у народні депутати СРСР. Відбулось 845 зустрічей з ними в партійних організаціях і трудових колективах. На цих зборах було висловлено підтримку кандидатам у народні депутати СРСР від КПРС, вони

характеризувались як компетентні, енергійні, сучасно мислячі люди, здатні успішно вести перебудову.

Відбулось голосування учасників Пленуму ЦК КПРС, після чого було оголошено його результати — народними депутатами СРСР від КПРС обрані всі сто кандидатів.

Пленум прийняв постанову про накази народним депутатам СРСР від КПРС, в яких узагальнено пропозиції, внесені на передвиборних зустрічах.

Потім з доповіддю «Про аграрну політику КПРС в сучасних умовах» виступив М. С. Горбачов.

[Закінчення на 2-й стор.]

УВАГА! УВАГА!

● 23 березня, в четвер, о 19.30 по Українському телебаченню вийде в прямий ефір програма «Екран молодих». Журналісти засобів масової інформації і пропаганди області вестимуть розмову з кандидатом у народні депутати СРСР комсомольцем А. Ситником. Телефони для глядачів — 2-84-18 і 4-34-21.

● УТ, 24 березня, п'ятниця, 19.30. У прямому ефірі відбудеться зустріч з кандидатами у народні депутати СРСР по Кіровоградському національно-територіальному виборчому округу № 48 П. П. Ткачем і А. П. Горбенком.

Під час передачі глядачі можуть зателефонувати: 2-84-18, 4-34-21.

АНОНС

ВАС ЧЕКАЄ

НАЧАЛЬНИК

МІЛІЦІЇ

Познайомтеся з майбутніми учасниками прямої лінії, організованої обласним УВС і редакцією газети «Молодий комунар» — начальниками Ленінського і Кіровського райвідділів внутрішніх справ м. Кіровограда Миколою Яковичем ШВЕЦЕМ і Анатолієм Михайловичем ЗАПОРОЖЧЕНКОМ. 27 березня, у понеділок, з 10-ї до 12-ї години вони чекатимуть ваших

дзвінків по телефонах 4-13-85 і 4-14-55. Основа на тему розмови — питання охорони громадського правопорядку і боротьби із злочинністю в нашому місті.

Отже, керівники райвідділів міліції чекають ваших запитань і пропозицій щодо піднятих питань. Нагадуємо ще раз, пряма лінія діятиме 27 березня з 10 до 12. Телефони 4-13-85 і 4-14-55.

КОМСОМОЛЬСЬКА ЛОТЕРЕЯ

У Києві 9 червня 1989 року відбудеться розіграш республіканської грошово-речової лотереї, присвячений 70-річчю комсомолу України. Рішення про її проведення прийнято Радою Міністрів УРСР за пропозицією ЦК ЛКСМУ України.

Серед виграшів — 10 автомобілів «Таврія» ЗАЗ-1102 та 40 автомобілів «Жигулі», пральні машини, холодильники, кольо-

рові телевізори та інші товари підвищеного попиту.

Загальна сума виграшів складає 5 мільйонів карбованців. Встановлено та кож грошові винагороди, найбільша з них — 10 тисяч карбованців.

Придбати квитки молодіжної лотереї можна у міській ЛКСМУ, райкомах комсомолу.

Довідки по телефону 4-95-38.

**Андрій
НОМЕРА**

Андрій Муравчик був одним із перших спілчан Кіровограда. Розповідь про буремний 1919-й —

4

На старті — 52-й чемпіонат СРСР з футболу серед команд другої ліги —

6-7

Доки людина з хорошою ставатиме логаною лише тому, що на неї по-явився папір! («Чужа дівчина») —

9

П. П. ТКАЧ — кандидат у народні депутати СРСР по Кіровоградському територіально-національному виборчому округу № 48. Розмова з ним — П'ЯТА ПОЛОСА.

ХРОНІКА ПОДІЙ

[Закінчення.
Поч. на 1-й стор.]

Перебудова, революційне оновлення життя нашого суспільства вимагають аграрної політики, яка забезпечить радикальні зміни в розвитку села, відкриє простір ініціативі сільських трудівників. Саме такий курс запропонувала партія. Принципи її нової аграрної

політики викладено в доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова на Пленумі ЦК КПРС.

16 березня учасники Пленуму обговорили комплекс перетворень в агропромисловому виробництві. Промовці відзначали, що головні напрями і цілі аграрної реформи принципово важливі для прискорення

соціально-економічного розвитку країни, радикального розв'язання продовольчої проблеми як найбільш невідкладної для підвищення добробуту народу. Реалізація такої політики відкриває можливість найближчим часом зняти гостроту продовольчої проблеми, а в тринадцятирічній перспективі забезпечити виробництво сіль-

ськогосподарських продуктів, достатнє для стабільного продовольчого постачання населення.

В основу нових економічних відносин на селі, говорилось на Пленумі, повинен бути покладений широкій розвиток оренди, підляда, різних форм кооперації, перехід до демократичних форм управління. Необхідно в центр аграрної

політики поставити людини, її інтереси, відновити селянина як господаря на землі. Багато уваги у виступі було приділено проблемам соціального розвитку села.

З закінченням виступу М. С. Горбачова Пленум ЦК КПРС завершив роботу.

(ТАРС).

А ВЗИМКУ БУЛО ЖАРКО...

Така ось сумна статистика: торік в області сталось понад 1500 пожеж. Прямі матеріальні збитки склали близько 349 тисяч, загинуло 56 чоловік, в тому числі 20 дітей, 514 сімей залишилось без даху над головою.

Народне господарство втратило 396 голів худоби, понад 16 тисяч птахів. Вогонь знищив близько 2,5 тисяч тонн грубих кормів...

Можна продовжувати перелік невідомих цифр торішніх пригод, але хвилює початок нинішнього року. Тільки два місяці (причому зимові!) принесли нам 212 пожеж із збитком близько 100 тисяч карбованців, 17 чоловік загинуло, в тому числі восьмеро дітей...

Про це йшла мова на зльоті відмінників бойової і політичної підготовки по-

жарної охорони області. Поряд з вищенаведеними цифрами говорилось і про врятування пожежниками матеріальних цінностей (торік) на суму понад 155 мільйонів карбованців. За цей період підготовлено багато відмінних підрозділів, класних спеціалістів, «кращих за професією», відмінників бойової та політичної підготовки. 6 чоловік нагороджено медалями «За відвагу на пожежі», двоє — заохочено Міністерством внутрішніх справ СРСР, трьох — МВС УРСР.

Звичайно, — і це в дусі часу — передусім увага учасників зльоту була зосереджена на недоліках, невіршених завданнях.

На зльоті учасники обмінялись досвідом роботи, розповідали про себе, своїх товаришів, котрі завдя-

ки професійному вмінню, особистим якостям не раз перемогали вогненну стихію.

За ініціативою комсомольців однієї з пожежних частин проводиться змагання між комсомольсько-молодіжними колективами пожежної охорони області за право заволодіти перехідним призом імені Героя Радянського Союзу лейтенанта В. Кибенка і В. Правика. Його володарем стали члени караулу, де керівник старший лейтенант В. Ланін.

Учасники зльоту з великою увагою слухали виступи ветеранів Великої Вітчизняної війни і пожежної охорони О. І. Полтанова та П. І. Демидова.

І. ПАРФЕНОВ
Інженер відділу пожежної охорони УВС облвиконкому.

Відмінних результатів у праці добивається оператор птахокомплексу колгоспу імені 40-річчя Жовтня Бобринецького району Олена СЕМЕНЕНКО. З планом першого кварталу нинішнього року вона зобов'язалася впоратися до дня виборів народних депутатів СРСР — 26 березня.

Фото В. ГРИБА.

ДРУЖНІ ЗУСТРІЧІ

З 13 по 16 березня в області згідно домовленості КМО СРСР і ЦК ВЛКСМ перебувала делегація комуністичної молоді Болівії, яку очолював генеральний секретар Комітету Молоді Болівії Еліо Салінас. Гості ознайомилися з виробничим і культурним життям комсомольців і молоді міста. Побували на кіровоградському заводі «Гідросила», виробничому об'єднанні «Олександрівський», в колгоспі «Маяк» Знаменського району.

По-дружньому, тепло пройшли зустрічі представників комуністичної молоді Болівії з секретарями обкому ЛКСМ України, викладачами і студентами КІСМ, з журналістами обласної газети «Молодий комунар». Відбулася зацікавлена розмова про шляхи спіробітництва, розширення дружніх зв'язків між болівійською і кіровоградською молоддю. Укладено договір спіробітництва КМО області і КМ Болівії.

Гості з латиноамериканської країни взяли участь у проведенні вечора відпочинку у молодіжному відео-кафе «Візит» та міському молодіжному клубі «Олімпія».

2

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

18 березня 1989 р.

Час анкетних «обранців» минув

ПРЯМА ЛІНІЯ З КАНДИДАТОМ У НАРОДНІ ДЕПУТАТИ

Більше подобається — особиста чи вашого суперника [О. Л. Малюта, завідувач відділенням дитячої хірургії Кіровоградської обласної лікарні — РЕД.]

— А яка ваша думка?
— Моя думка — вона й є моя, а я хотіла дізнатись про вашу...

— На мій погляд, обидві програми мають свої безперечні переваги і, мабуть, недоліки. Єдине, що хочу сказати — я зовсім не переслідую мету давати заманливі обіцянки, аби набрати голоси виборців.

— Михайло Бурій з Кіровограда турбує. Скажіть, будь ласка, хто вас висунув кандидатом у народні депутати?

— Бригада, в котрій я працюю. Разом з комітетом комсомолу заводу. Але взагалі на підприємстві в кандидати в народні депутати було висунуто п'ять чоловік. На загальнозаводських зборах я набрав більшість голосів.

— Добрий день! Це кандидат у народні депутати товариш Ситник?

— Я вас слухаю.
— На днях на засіданні Ідеологічного активу району виступав голова райвиконкому і закликав всіх присутніх самим голосувати за вашого суперника і провести з цього приводу, як «ідеологам» роботу серед населення. Я вважаю це некоректним. І якщо будете давати звіт про «Прямую лінію» в «Молодому комунарі», обов'язково скажіть про це...

На жаль, вточнити, з якого саме району дозволили, ми не встигли, бо перервалася розмова...

— Турбує Анатолій Патока, перший секретар Світловодського міського комсомолу. Ви балотуетесь не по нашому району, але оскільки ви комсомолець, то хотів би вам побажати, щоб у випадку вашого обрання народним депутатом приділяли б увагу вирішенню проблем молоді. Тому, що зараз їх

вирішення залежить від багатьох організацій і установ, але діють вони як лебідь, рак і щука, а у відповіді — комсомол. Тому треба скласти план спільного вирішення молодіжних проблем.

— Я цілком згоден з вами. Скажімо, на нашому заводі відкрито молодіжний рахунок, на якому зараз 32 тисячі карбованців. В першу чергу це сприятиме підвищенню авторитету комсомолу, вже хоча б тому, що первинна комсомольська організація зможе самостійно виділяти кошти чи то на туристичні путівки для молодих робітників, чи то на створення молодіжного клубу.

— Так це добре, що вдалося зробити таку справу у масштабах заводу. Але ж необхідна державна молодіжна політика, тому хочеться побажати, щоб ви не були схожі на «анкетних» депутатів минулих років, котрі

бездумно і байдуже тільки піднімали руки, голосячи «за».

— Ви праві, потрібне створення молодіжної політики у масштабах всієї країни. Ці проблеми близькі й мені, тому я теж буду добиватися вирішення проблем молоді.

— По яких телефонах вас у випадку чого знайти?

— Службового телефону в мене, звісно, немає, але можна подзвонити по телефонах 97-4-15; 97-2-87.

— Сергій Дудник турбує. Які пріоритетні напрямки вашої передвиборної платформи?

— Їх три. По-перше, треба якнайшвидше вирішити продовольчу проблему. По-друге, поліпшити охорону здоров'я, третє — це житло. Але я переконаний, що неможливо одну проблему вирішити без інших.

На «Прямій лінії» чергував М. МЕДВІДЬ.

«ОЙ НА ГОРІ ТА Й ЖЕНЦІ ЖНУТЬ»

З 3 по 14 березня у Світловодській школі-інтернаті № 1 проходили Шевченківські свята. Програма їхня була широка й різноманітна. Тут і «Малый кобзар» для учнів 1—5 класів, і конкурс на кращий малюнок за мотивацію творів Шевченка; зустріч біля портрета Тараса Шевченка; великий літературний вечір для старшокласників «Ми тебе не забули, Тарасе», де звучали поезії Тараса Шевченка і твори про великого Кобзаря.

Найактивніші учасники премійовані поїздом до Канева, 35 вихованців інтернату вклоняться могилі Батька Тараса. Звичайно, кожен інтернатівець хотів би потрапити у коло щасливчиків. Та ще важливіше, щоб почуття до Шевченка і його творчості не

носило характеру ювілейності.

Ось чому вірно зробили організатори свят, включивши до їхньої програми «Українські вечорниці». Можливо, саме тому, що сьогодні ми підняли голос на захист традицій рідної культури, українські вечорниці (хоч і проводилися раніше в клубах і будинках культури), тепер не здавалися черговим заходом. «Я ці вечорниці років два виношувала в собі», — сказала вчителька української мови і літератури Т. Т. Хмара. — «Відкладала в пам'яті все, що десь почула. Вечорниці, здається, вдалися на славу. Запитайте у будь-кого з вихованців. Звичайно, нелегко було. Що найхарактерніше для наших вечорниць — в них брали участь всі учні від 6 до 11 класу і брали вони не просто глядачами, а учасниками!».

Починалося все з ого-

лошення: «Щира господиня Одарка запрошує на веселі, співці, жартилівці українські вечорниці...». Ну, а що ж за вечорниці без козла, рушників, розмалованої печі, роґачів, калити, вареників? Було все.

ВРАЖЕННЯ

А піснись... Одна з умов вечорниць — переспів хлопців і дівчат. Якщо дівчата починали «Цвіте терен», хлопці відповідали «Ой на горі та й женці жнуть». Дівчата їм: «Місяць на небі, зіроньки сяють», а хлопці — «Зійди, зійди, місяченьку»...

Такі свята, як у школі-інтернаті № 1, мають стати традиційними. Для цього потрібна особлива тактовність, зацікавленість, потрібно нарешті згадати, «чий батьків чий ми діти». Наш кор.

СВЯТО МАНДРУЄ МІСТОМ

З таких маленьких свят починається відродження української мови. Нехай сьогоднішній вечір покладе початок добрій традиції. Спасибі за виставу. Мовники — справжні подвижники, старшокласники — неповторні. Не сподівалися такої працелюбності і залюбленості в творчість Шевченка, в українське слово, — такий запис було залишено в книзі відгуків «Рідне слово» по завершенню урочистого вечора з нагоди 175-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.

Запис стисло передає напружену підготовку учнів і вчителів СШ № 25 до шевченківських свят. А також дійство, що відбувалося протягом кількох годин, і успіх.

Традиційне свято проходило нетрадиційно: по-

за межами школи — вперше для всіх мешканців мікрорайону «Аерофлотський».

Гості вечора мали змогу подивитися виставку малюнків школярів, взяти участь у ярмарку-розпродажу дитячих виробів, в аукціоні, в іншому. Своєрідним урочистостей став виступ ансамблю бандуристів музичного училища. А який успіх мала вистава за підсумком Т. Г. Шевченка «Назар Стодоля»? Шефи допомогли виготовити денорачі, придбати костюми... Глядачі переконані: можна створити український самодіяльний театр в російськомовній школі.

На вечорі лунали пісні на слова Т. Г. Шевченка з уст найменших школярів. Гучним сміхом стрічали гуморески кіровоградця Анатолія Висоцького. Свято мандрує далі: недовго виставу «Назар Стодоля» учні покажуть своїм ровесникам із школи-інтернату та СШ № 3.

С. КОПІСНИК,
вчитель СШ № 25,
м. Кіровоград.

ДАВАЙТЕ ДУМАТИ ГУРТОМ

Коротко про автора. Василь АБРАМЕЦЬ донедавна — один з кращих комсомольських ватажків Бобринецького району. Пізніше він очолював колектив другої тракторної бригади колгоспу імені 40-річчя Жовтня. З приходом Абрамця тут зміцніла дисципліна, зросла продуктивність праці, помітно омолодився колектив. Важливо й те, що саме друга тракторна стала, по суті, випробувальним полігоном для колективного підприємства, а нині — і для оренди. Саме про це і розповідає молодий комуніст Василь Абрамець.

Той, хто вирішив по-справжньому зайнятися підприємством чи орендою, повинен одразу усвідомити: в особистому житті доведеться багато від чого відмовитися. Зокрема моя дружина іноді без тієї жарту запитує: у тебе є сім'я чи немає? Що відповісти? Сім'я то є, а ось часу... Зважте, спеціальної освіти не маю. Та хоча б і мав, в навчальних закладах ще не дійшли до глибокого вивчення нових форм організації праці. Маю на увазі не теорію, а практику, науку від землі. По-друге, підприємство і оренда в колгоспі починалися фактично з нуля. Хтось щось почув, щось прочитав, щось побачив... Чи не тому на перших порах наламали дров? Правда, звинувачувати в цьому спеціалістів було б несправедливо. І не лише тому, що до цих дров був причетний і я. Суть в іншому: той, хто прагне нового, від помилок не застрахований. Ось і вчишся сам, вчиш інших. Як кажуть, вдень — практика, вночі — теорія. Здається ніколи так, запоем, не читав детективів, як нині літературу на теми оренди і колективної економіки.

Тепер про помилки. Першою з них було впровадження ланкової системи. Ні, ця модель цілком прийнятна і ефективна. Але не для нашого колгоспу. Щоб вона давала віддачу, треба мати вдосталь і людей, і техніки. А в нас вийшла така плутанина з підрахунками і розрахунками, що сам чорт ногу зламав би. Доходило до абсурду. Наприклад, засіє механізатор половину поля, а з іншою не знаєм що й робити. Адже то — земля другої ланки. Ні, ніхто роботу не кидав. Але в підсумку нівелиювався головний стимул підприємства — орієнтація на кінцевий результат. Давала про себе знати зрівнялівка. Словом, люди поставили вимогу — одну з трьох ланок ліквідувати. Нинішнього року, взявшись за впровадження оренди, з ланками покінчили зовсім.

Взагалі, два роки роботи на кооперативному підприємстві вважаю не чим іншим, як підготовкою до переходу на оренду. І цей період мені як бригадиру, багато дав. Освоюючи методи наукового господарювання, поступово наводили і врожаї. Так, у вісімдесят шостому одержали з кожного гектара лише по 15,8 центнера пшениці, у вісімдесят сьомому — 22,3, минулого — майже двадцять вісім. Нинішнього думаємо сягнути тридцяти трьох, не менше. Можливо, для деяких господарств ці цифри — не рекорд, а нам вони давалися ціною надзусиль.

Іздили ми за досвідом в один з колгоспів Маловисіського району. Першого разу, незважаючи на вражаючі результати праці колег, я зробив висновок, що механізатори працюють на грані можливо-

го. Так би мовити, на знос. Друга поїздка, в якій брали участь і механізатори з нашої бригади, залишила зовсім протилежні враження. Я помилявся: там працюють не на грані можливого, а в умовах чіткої організації праці, цінують і вміють використовувати робочий час.

Сьогодні оренду випробуємо в себе. І вже на перших порах зіткнулися з рядом серйозних питань. Зокрема, про оплату праці. У штатному розкладі бригади зробили серйозні зміни. Тепер, ні я, ні будь-хто інший в колективі не має гарантованої зарплатної плати. Метод — «робив-не робив, а гроші дай», нам не підходить. Нині всі одержуватимуть зарплату лише згідно кінцевого результату.

Були у нас раніше ситуації, коли на тракторному стані тримали і токаря, і слюсаря-наладчика, і зварювальника. Сьогодні всі вони, окрім токаря, сіли за кермо тракторів. А налагоджувальні і зварювальні роботи виконують в міру необхідності. Ми відмовилися від обліковця. Цю роботу виконує я. Чому? Якщо ви їдете автомашиною і пасажир вас весь час інформуватиме, що в баку залишилося стільки-то бензину, а до кінцевого пункту — стільки-то кілометрів, невже при цьому ви не дивитиметесь на спідометр? Так для чого ж дублювання на бригаді? Немає у нас на тракторній і агронома. Для консультацій досить і головного, колгоспного. А ось агроному по захисту рослин ми згодні навіть доплачувати. Цим ми його дуже прив'язуємо до бригадних полів, змушуємо ще краще працювати. Згодні доплачувати і агроному-насі-

нєводу. Однак, за умови, що він забезпечить нас справді відмінним посівним матеріалом. А таке, яке маємо нині, могли б купувати і самі.

Виникли проблеми з оплатою за класність механізаторів. Справа в тому, що, одержуючи за це доплату, чимало з них роботою, свій клас не підтверджували. Нікого з досвідчених механізаторів влітку не заженеш на комбайн. Тож не випадково, що, маючи таку підтримку, як бригадна партгрупа, рада колективу, ставку зробив на молодь. Є в бригаді чоловік десяти надійних хлопців, які беруться за всяку роботу і, як належить, її виконують. Так що клас класом, а поле лише завдяки йому якісно не виореш.

Скажете, пропонує зрівнялівку, суперечу закону? Ні, я хочу, щоб людина одержувала зароблені гроші, а не подаровані за давні заслуги і багаторічний стаж.

Дещо по-іншому дивимось й на повноваження бригадної ради. Якими б шанованими й досвідченими не були її члени, але все вирішувати за колектив — занадто велика відповідальність. Тим більше в час, коли разом вчимося працювати по-новому, коли разом доходимо до істини...

Однорідців маю багато, але багато хто зі мною і не згоден. Тож, звертаючись із сторінок газети до молодих і досвідчених керівників, прошу: розкажіть, як впроваджуєте оренду в своєму колективі, як оцінюєте наші пошуки? Буду щиро вдячний за науку.

В. АБРАМЕЦЬ,
бригадир другої тракторної бригади колгоспу імені 40-річчя Жовтня.
Бобринецький район.

АКТУАЛЬНО СОЦІАЛЬНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ «ОРЕНДА»

Правління колгоспу імені Кірова Онупфіївського району звертається до тих, хто хоче і вміє працювати на землі. Нам конче потрібні механізатори, водії, відгодівельники, доярки, чабани. Гарантуємо благоустроєне житло, цікаву роботу!

У господарстві широко впроваджується орендний підхід. При бажанні ви зможете підписати договір на оренду в будь-якій галузі виробництва.

Ми не відмовимося також від послуг спеціалістів — бухгалтерів, економістів, працівників інженерної служби, культпрацівників.

Село Мар'ївка (центральна садиба господарства) — одне з наймаловищих і найдревніших у Придніпров'ї. Ви маєте шанс назавжди пов'язати з ним свою долю.

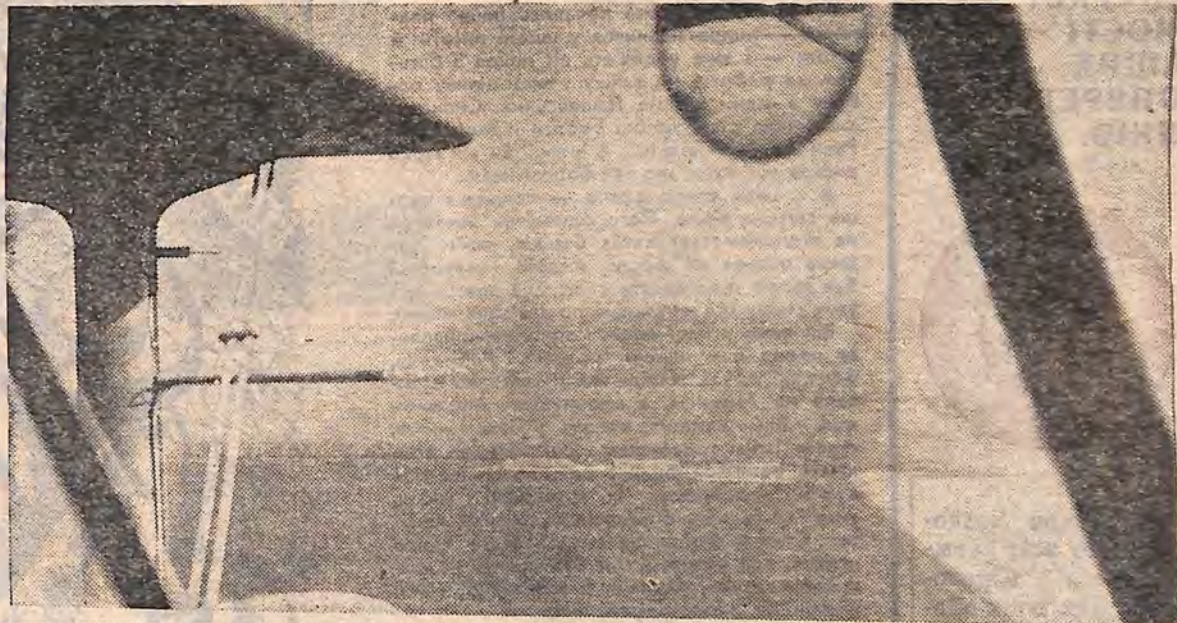
(Фоторозповідь про колектив господарства читайте в наступному номері).

Знайомтесь: Валентин Георгійович ФИЛИМОНОВ — командир літака, Костя ВОЗНЮК — другий пілот, Вячеслав ЛЕВІН — авіатехнік. А всі разом вони — екіпаж «кунурудника», літання не надто сучасного, але незамінного. Особливо навесні, коли крилаті помічники хліборобів працюють з таким же напруженням, як і механізатори чи члени рілльничих бригад.

Ми зустрілися в степу за Володимирівною. Авіатори готувалися виконати черговий, дванадцятий рейс над полями колгоспу імені Петровського. Розговорилися. Валентин Георгійович розповів про свій екіпаж, похвалився: кращих помічників, ніж Костя та Вячеслав, годі й шукати.

На полях Кіровоградського району вони працюють уже п'ятий рік. Нинішньої весни доводитись нелегко: в ґрунті обмаль вологи, отож поспішають вносити аміачну селітру на посіви озимих в найкоротші строки. За кілька погожих днів березня екіпаж удобив 937 гектарів

посівів у колгоспі імені Дзержинського, 900 — в колгоспі «Мир», близько 600 гектарів — в колгоспі імені Петровського. А ще ж чекають на допомогу їхнього «кунурудника» в колгоспах «Росія», імені Воженна...

— Чи є проблеми? — перепитав агроном райсільгоспмілі Микола Васильович Дернач. — Є.

І повідав він разом з Валентином Георгійовичем про те, що не всі господарства виділяють людей для завантаження літака, що мінеральні добрива не скрізь зберігаються належним чином. А раз так — доводиться розбивати цілі брили злежаних кристалів.

Втім, того дня авіаторам пощастило: помічник із числа хліборобів колгоспу імені Петровського потрапив їм надійши. Сашко МОРОЗЮК (на знімку зліва) працював з настроєм, літан діймався в повітря практично без затримок.

Фото В. ГРИБА.

3

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 березня 1989 р.

КОМСО-
МОЛЬСЬКА
ПЛАНІРКА

ДО 70-РІЧЧЯ
КОМСОМОЛУ
УКРАЇНИ

МИ ЗАРАЗ
ЧАСТО
ТАВРУЄМО
СВОЄ
ІСТОРІЧНЕ
МИНУЛЕ.
ТА, МАБУТЬ,
КИДАТИСЯ
ІЗ КРАЙНОСТІ
В КРАЙНІСТЬ,
ПО МЕНШІЙ
МІРІ,
НЕСЕРІОЗНО.
АДЖЕ ЦЕ
НАША
ІСТОРІЯ.
І ГОНІННЯ
НА НЕЇ НЕ
ЗАТЪМАРИТЬ
СУВОРОЇ,
НЕЛЕГКОЇ
ЮНОСТІ
НАШИХ
ПОПЕРЕД-
НИКІВ.

«Сердечно поздо-
ровляємо всіх ком-
сомольців Кірово-
града, нинішніх пра-
цівників міському
комсомолу із 70-річ-
чям з дня народжен-
ня комсомольської
організації міста!
Бажаємо міцного
здоров'я, щастя, ус-
піхів у вихованні
підростаючого по-
коління на револю-
ційних, бойових і
трудових традиціях
партії, комсомолу і
всього радянського
народу.

За дорученням ве-
теранів комсомолу
міста —

П. СИДЯК,
І. МАЦИКОВ».

4

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 березня 1989 р.

НИНІШНІЙ Кіровоград. Він тепер перебу-
дується й оновлюється, трудиться і
зростає, вчиться і спочиває, струмує пото-
ками людей і машин — на вулиці Шев-
ченка, на вулиці Леніна, на вулиці Карла
Маркса, на Комуністичному проспекті, на
Набережній. І в тих потоках найбільше юні
з педагогічного інституту, вищого льотного
училища, інституту сільськогосподарського
машинобудування, технікумів, шкіл, заво-
дів, юні зі своїми проблемами й радоща-
ми, з трепетним биттям серця, зі своїм
молодим і неповторним життям у часи пе-
ребудови.

І сьогодні, 18 березня, хочеться крикну-
ти їм: «Зупиніться! На хвилину. На мить!
Настає 70 років комсомолу нашого міста». Зупиніться, і ви почувте грім канонади. Тріск кулеметів. І запли рушниць. Ви по-
чувте горде, сміливе слово комсомольця
Андрія Муравчика...

Бо тоді, коли розквітла весна, коли від-
ходив квітень і наставав травень, місяць

ськову гімнастерку, яку йому видали на
свято в комсомольському комітеті. Перед
ним, струнким і підтянутим юнаком, роз-
стигалась не бруківка, не вулиця, а життя.
Він любовно дивився на дівку, на червоне
полотнище, що майоріло над будинками,
над його містом, над його Інгулом, над
деревами, що почали вбиратися у ще несмі-
ливий перший цвіт. Бачив себе у май-
бутніх роках, бачив у тих майбутніх роках
своїх друзів. Уявляв і не міг уявити, а серце
билося, а серце казало: буде добре Андрію.

Поруч з ним ішла дівчина, може, комусь
і звичайна, а йому — найкраща в світі, дів-
чина із сірими очима, з тихою посмішкою.

Колона карбувала крок, над нею несла
пісня про бурі ворожі, про силу нашу. І
дівчина співала, співав і Андрій, бо була
весна, було сонце, і їм було по дев'ятна-
цять...

І раптом обірвалось усе — і пісня, й хо-
да, й демонстрація.

Першого травня 1919 року місто слухало

ТРИДЦЯТЬ ДНІВ ВІЧНОСТІ

сонця і теплих вод, місяць білих акацій і
ще білих вишень, місяць рожевих яб-
лунь, тоді місто гасило вогні, поринало в
темряву.

Йшов 1919 рік.

Андрій Муравчик, невисокий, стрункий
юнак, прямував стежками вулицями до-
дому. Спинився над ще повноводим Інгу-
лом.

Не біла річка, не біла срібних хвиль, не
на шовкових травах минало його дитин-
ство, хоч він так любив, і її тихий плін, і
зарослі вербами береги, і рудуваті камін-
ня. Він був сином робітника з робітничої
Балашівки... Тільки вночі був він за Бала-
шівським мостом, де починалися зарослі
очерету, де починався інший світ — убога
Лелеківка у вишневих садах з почорнілими
солом'яними стріхами. Мріяв не раз — ви-
рушити в подорож, агору і вгору до Чор-
ного лісу, до першого витoku джерела або
вниз і вниз за водами до Бугу, до Чорно-
го моря, в світи.

Він із заздрістю дивився на дівчат і хлоп-
ців, синків і дочок багатіїв, що в розкіш-
ному одязі в розкішних човнах пливли річ-
кою...

У нього дуже рано почалося інше пла-
вання — ледве навчився у школі писати й
читати — і вже у дев'ять літ пішов з бать-
ком на роботу, на важку і виснажливу ро-
боту в млин купців Дашевських. Спочатку
виконував різні дрібні роботи і доручення.
Руки ще були вільні... А ноги... Як він гірко
плакав від того, що так боліли ноги...

А згодом стало важче — почалася пер-
ша світова війна. Його однолітки заміняли
на підприємствах своїх батьків, яких ца-
ризм погнав на фронт. Андрій змушений
був тепер підставляти свою, ще зовсім ди-
тячу спину під наповнені по зав'язки мішки.
Він плив у іншій світі, і вони розкривали-
ся перед ним іншою красою. Робітники,
батькові друзі, жаліли його і ласкаво нази-
вали не Андрієм, а маленьким Муравчи-
ком. Він швидко входив у їхнє життя,
ставав їхнім товаришем... Він знав, де дру-
кують революційні листівки, де їх перехо-
вують, переносив їх у надійні місця,
знав, де живуть більшовики, де їхній комі-
тет. Старші ніколи не вимагали від нього
клятви, але кожен з них був певний — ма-
лий Муравчик, хлопець з робітничої сім'ї,
ніколи не зрадить робітників.

Бентежною радістю ввірвався в його
серце буремний Жовтень. Тепер весь він
був з революцією. Тепер всього себе
віддав Радянській владі.

18 березня 1919 року в будинку, де зна-
ходився Єлисаветградський більшовицький
комітет (нині ріг вулиці Леніна і Декабрист-
ів) була створена міська комсомольська
організація. Андрій став одним із тих пер-
ших, незабутніх, що сміливо стали поруч у
всьому з більшовиками. Роботи, справ ви-
стачало. Бо вже через місяць комсомольці
виряджали на фронт, у бої за владу Рад
50 своїх найкращих юнаків.

Андрій теж протиснувся до столу, де
йшов запис добровольців. Але йому відмо-
вили. Він кинув у запалі:

— Хіба і я не такий?

Старий робітник в окулярах звів на ньо-
го очі:

— Не гарячись... Фронт і тут. Ми ство-
рюємо й червоні бойові загони, щоб бо-
ронити місто. Тобі ж воно дуже добре ві-
домо. Ти ж добре знаєш кожну вулицю,
закуток. Невже ти, Муравчику, не всту-
пиш до червоного комуністичного загону?

Він вступив. Вручили рушницю. Роботи
не кидав, як і всі комсомольці, виробляв
зброю для фронту; після праці організував
школярів на збирання серед населення су-
харів для голодуючих північних районів
Радянської Росії.

І в тому вирі, у тій круговерті настало
1 Травня. Місто як могло прикрасилось
червоними прапорами. На Першотравневій
демонстрації Андрій йшов, землі під собою
не відчувачи. Йому було легко і приємно.
Сьогодні він вперше, замість батьківської
полотняної сорочки, одягнув схожу на вій-

тровоже повідомлення — до нього від
Олександрії наближаються банди Гри-
гор'єва.

Більшовики, комсомольці, робітники Єли-
саветграда прийняли єдине рішення: місто
боронити!

І місто загасило вогні. Воно поринуло у
темряву, дивилось на схід, на Олександрію,
звідки повз ворог. А може, й не повз, а
мчав на змилених конях, на кулеметних
тачанках, націлював гармати, гримів на
стихах рейок бронепоездами. Він був доб-
ре озброєний, підлий і зрадливий — кат
Григор'єв.

І місто взялося до зброї. Місто вистави-
ло на околиці бойову охорону. В штаб при-
бували люди звідти, зі сходу. І від розпо-
відей холола кров у жилах. Там, де прохо-
дили бандити Григор'єва, творилось щось
жахливе. Бандити розганяли ревкоми, вби-
вали комуністів, комсомольців, знищували
їхні сім'ї, не щадили навіть малих дітей.

— Я не була вдома, — плакала ще мо-
лода, але геть посивіла від горя жінка, —
прибігла, григор'євці вже відіхали. Кину-
лась в хату, а там чоловік вбитий біля сто-
лу. Ми неможливі. Він ділив панську
землю. До ліжка — хлопчик убитий. До ко-
лиски, а там у крові немовля... Благаю вас,
піднімайтесь, відплатіть за кров немовлят...

З міста помчали посланці на північ до
найближче розташованих частин Червоної
Армії. А тим часом з міста виходили за-
гони, займали оборону на південно-схід-
них околицях, біля залізничних колій.

Комсомольський загін, в якому перебу-
вав і Андрій, займав оборону на підступах
до Єлисаветграда, недалеко від станції Ка-
натове...

Григор'євці вже виднілися на горизонті.

П. БЕЗТАКА,
М. СТОЯН.

ім розвідка донесла, що перед ними —
комсомольська частина, загін хлопчаків, що
патронів у них обмал, що про артилерію
вони й не чули. Григор'євці реготали:

— Бухне гармата — ті, жовтороті, розбі-
жаться, як похолодні зайці...

...Андрій відірвався від Інгулу, майже
бігцем дійшов до скособоченої хатини,
двері розкрив — з рушницею і патронами.
І мати охнула, падаючи на стілець.

Він розповів їй усе. І вона знайшла в со-
бі сили затамувати журбу, знайти в собі
сили витерти сльози, знайти в собі сили
сказати:

— Іди синову...

...У руках рушниця. Окопчик у сірій зем-
лі. Полин і полин. Курай. Степ. А за ним —
місто. Дівчина у лікарні. З нею не дове-
лось і попрощатись. Забігав і до них додо-
му — по дорозі. Її батько сказав, що
пішла, може, будуть поранені. Не віри-
лось, що його зачепить куля. А в степу вже
гриміло, григор'євці лютували: комсомоль-
ці не розбігались, аж ніяк не схожі на зай-
ців; коли б їх було більше, ще побачили б
бандити, в кого ноги довші.

Бій наростав, лютий і жакливий бій, і в
тому бою лавами йдуть григор'євці. Їхні
хвилі відкочуються назад, григор'євці по-
силають парламентаря. Парламентар кидав
одне:

— Негайно здавайтесь, босяки. Здастесь —
помилуємо, а ні — змішаємо із землею.

Йому летить відповідь:

— Будемо битись до останньої краплі
крові!

Бандит задкував, він боявся за свою
шкуру, боявся — ось-ось пролунає по-
стріл, вони вміють стріляти. Але юні пам'я-
тали, що бандит — парламентар, і в нього
не вистрелив жоден...

Комсомольці були поруч з більшовика-
ми і бились, як більшовики... Бились до
останньої краплі крові, вмирали у поли-
нах. Місто надсипало скупі поповнення. Під
сильним натиском ворога юні почали від-
ступати...

Григор'єв скаженів — гадав захопити
місто блискавично, а воно без бою не від-
давало й кроку. І лише 12 травня його за-
гони ввірвалися на станцію. Та й не втихла
канонада. Аж захилювались у злові григор'є-
вські кулемети, сікли перон і вокзал, на пе-
роні валялося бите скло. Андрій Муравчик
зі своїми товаришами не пам'ятав, коли
спав, коли їв, все гойдалося перед ним,
його не чіпали кулі, а він без промаху влу-
чав у ворогів, у їхні озлоблені обличчя.

...Іх, вже маленьку жменьку, притиснули
до перону, до сірої стіни. Далі відступати
нікуди, хіба що прорватися у місто, в його
вулиці і сади, до Інгулу. Треба було прор-
ватися, адже це був не кінець, з півночі
поспішала Червона Армія.

Андрій дострілював останні кулі — і па-
дали від них бандити на перон, на шпали,
на рейки.

Та ось і григор'євці вцілили в його чоло,
в груди, і він, все ще міцно стискаючи ру-
шницю, востаннє глянув у задимлене сонце...

Андрійкові Муравчику було 19 років. У
комсомолі він був всього-навсього місяць.
Тридцять коротких днів...

Григор'єв скаженів... Захопивши місто,
він стріляв і стріляв. В груди, в серце лю-
дей. А місто не скорилось. Воно ще раз
піднялося на бій. На допомогу прийшла
Червона Армія... Ішли у бій комсомольці
нового поповнення. Ті, що в часи бандит-
ського терору вступили у комсомол... А з
ними і дівчина Андрія...

Кіровоград засвічує вогні. Струмують по-
токи. Юні і юні. І гримлять поїзди — на
Москву, Київ, Одесу, Харків, у Сибір і Дон-
бас...

Юні! Зупинись. На хвилину. На мить!
Ти чуєш грім канонади! Ти чуєш горде
сміливе слово комсомольця з робітничої
Балашівки, що був у комсомолі всього-на-
всього тридцять днів, слово Андрія Мурав-
чика:

— Місто моє! Я люблю тебе! І ми засві-
чували для тебе вогні...

Через тиждень кожен житель Кіровоградської області на виборчому бюлетені прочитає це ім'я: Ткач Павло Павлович. Зараз молодий кандидат у народні депутати СРСР щодня зустрічається в трудових, навчальних колективах з виборцями. Звісно, просто фізично він не зможе побувати всюди. Хоча бажання таке, як сказав сам кандидат, у нього є. Наша газета пропонує більш як півсотні тисяч читачам розмову з П. П. Ткачем. Вдумайтесь в слова, мовлені кандидатом. Зробіть для себе вибір. Якщо основні думки його передвиборної програми відповідають твоїм, читачу, — голосуй за 33-річного кандидата в депутати!

Отже — інтерв'ю із П. П. Ткачем та ще кілька коротких розмов з людьми, які його добре знають.

КОР.: Який настрій після окружних передвиборних зборів? Наша газета уже повідомляла, що з чотирьох висунутих кандидатів більше половини голосів набрали два, один з них — П. П. Ткач.

П. ТКАЧ: Настрій? То вже в минулому. Скільки передвиборних зборів довелося переступити від середини січня! Це і на заводі своєму, де висунули двох кандидатів, і в об'єднанні, і на рівні району — з п'яти одного вибирали... Так що певний досвід боротьби я мав. Але не про це зараз треба говорити. Раз мене зареєстровано кандидатом у депутати, то маю розповісти людям про те, як я мислю собі депутатську роботу.

жити до людей, які вміють мислити по-державному. Це чесна, принципова людина. Знаю його таким із тих кількох випадків, коли він без оглядки захищав громадські інтереси. Переконаний, що Ткач ніколи не підніме руку за те рішення, з яким сам не погоджується, з яким не погоджуються його виборці.

КОР.: Виборців сільських сьогодні в області більше, ніж міських, і вони хочуть знати, які в тебе погляди на сучасний стан сільськогосподарського розвитку, думки про завтрашній день села...

П. ТКАЧ: Сільське господарство я знаю, звичайно, не так добре, як

таке: чи перебудувався міськом партії! Знаю, що варто було йому мовити лиш одне слово — ні! — і він мав би більше половини своїх прихильників у залі. Зараз модно радикально висловлюватись. Ткач думав. А потім сказав: «Сьогодні мені важко оцінити роботу міському. Але якщо мене виберуть депутатом — виникатиме в роботу партійної організації міста, про недоліки говоритимуть відверто». Такий він у всьому. Не шукає дешевих слави.

КОР.: Багато у передвиборній програмі кандидата Ткача відведено місця екологічним проблемам. І, пригадуються, на окружних передвиборних зборах тебе, Павле, звинуватили, що дбаєш лиш про екологію свого міста...

П. ТКАЧ: То я приклад місцевий наводив і мене неправильно зрозуміли. Може і я неправильно висловився. А те, що екологічна проблема зараз набула такої загрозли, не випадково — досі ми на неї не звертали найменшої уваги. Більше того, з кожним роком поглиблювали її. Так висунули Аральське море, так зали-

були суперниками. Тепер же я його довірена особа. Хочеться підтримати робітника із Світловодська. По-перше, в наших передвиборних програмах виявилось чимало спільного. А по-друге (і це головне) — в особі Павла Ткача я бачу людину, яка має свою громадянську позицію і зуміє відстоювати її, ставши депутатом. Сьогодні вже багато хто розуміє: народному депутату такого високого рангу мало бути просто добрим хліборобом чи виробничником, хорошою людиною. Треба бути людиною з державним поглядом на суспільні процеси і проблеми — часи бездумного піднімання рук минають.

КОР.: Можна було б багато говорити й про інші розділи твоєї, Павле, програми: про розвиток сфери обслуговування у країні, ставлення до воїнів-інтернаціоналістів, пенсійне забезпечення. Знаю як серйозно ти працював над цими розділами...

П. ТКАЧ: І працюю. Бо багато мені ще треба вивчати, вникати. Та й інформації зараз стільки отримувеш, що іноді погляди міняю-

НАЗУСТРІЧ
ВИБОРАМ

ПОВЕРНІМО ВЛАДУ НАРОДОВІ

КОР.: Давай почнемо з найважливішого в твоїй програмі.

П. ТКАЧ: Все, що я пропоную своїй програмі — важливе. В мене, вважаю, немає другорядних положень. Спадщина із застійних часів нам залишилась убога — далі так, як досі, жити й працювати неможливо. Візьмемо найближчу мені сферу — виробничу. Яка вона в нас консервативна, неповоротка! Виробництво промислове повинно бути гнучкішим, щоб можна було його за найменшої потреби перебудувати без особливих матеріальних затрат. Для прикладу — наш завод. Навряд чи буде найближчим часом потреба змінювати щось у столярному цеху: вікна й двері матимуть попит і завтра, й післязавтра... А ось основні металеві конструкції, якими наше об'єднання постачає електростанції (гідро-, теплові, атомні) — можуть змінюватись щороку. Та чи спроможні ми легко й безболісно переходити на випуск найновішої продукції, за останнім словом науки? Ні. Поки що ні.

Ось тому й говорять сьогодні: Закон про підприємство не є тим вирішальним довгожданним основним документом соціалістичного підприємства. Уже сьогодні він потребує кардинального доопрацювання. Був прийнятий фактично наркас майбутнього Закону.

Що він, як на мене, повинен насамперед передбачати? Підприємству повинно бути законодавчо надане право самостійно розпоряджатись ресурсами, надрами, фінансами, укладанням договорів з іншими підприємствами, виробництвами відходів...

КОР.: Хто ж заважає з самого початку мислити по-державному?

П. ТКАЧ: Заважає надмір інструкцій, вказівок... Скокують ініціативу знизу. Ми вже звикли: нам підкажуть, чого там пережити, за нас вирішать... Ось вичитав недавно цифру з газет: 18 мільйонів управлінського апарату в нашій країні. Це ті, хто не виробляє ніяких матеріальних цінностей. Хто строчить накази, постанови, розпорядження... Це ж лише для утримання такої чисельної бюрократичної армії скільки грошей треба! Ось і відраховують підприємства, відраховують... Про яку ж самостійність може йти мова? Скорочувати (і нехай!) слід бюрократичний апарат у відомствах, міністерствах. Тоді й більше грошей залишатиметься фабрикам та заводам.

Бюрократія — вона живуча, так просто не здасться. І знаходить усякі шляхи й методи, аби зберегти своє становище, свої привілеї. Суспільство має бути безжалюсним до бюрократії, цього гальма прогресу!

О. О. ПАВЛЕНКО, КОВАЛЬ ЗАВОДУ «БУДДЕТАЛЬ», СЕКРЕТАР ПАРТКОМУ ЗАВОДУ:

— Коли бригада висунула кандидатуру Павла Павловича, деякі люди з недовір'ям ставились до цього: не пройде він, мовляв, там назначать когось із своїх... Зараз скептики інакше дивляться на передвиборну кампанію. Хоча, звичайно, є й такі, що мислять: ну й що, він стане депутатом, так там все одно не такі вирішуватимуть... А хто ж! Ткач нале-

промисловість, але багато читаю зараз про село, зустрічаюся з людьми. Якщо мене виберуть депутатом, то насамперед я поїду до колгоспників.

Великі борги ми повинні сплатити селянам. Поки ми не перестанемо обирати колгоспників, поки ми не дамо їм зрозуміти, що вони отримають сповна за свою роботу — доти ми нічого не доб'ємось у сільському господарстві. Ця думка не мною першим висловлена, але я стою саме на такій позиції.

Сьогодні на календарі 1989 рік і нам зрозуміло, що Продовольчу програму, яка за брежнєвських часів була розрахована до 1990 року, ми не виконаємо. Це факт. Сьогодні серйозно слід впроваджувати різні форми власності на землю (оренду, сімейний підйом), не відмовлятися і від колективної форми власності, від змішаної.

З моєї бригади Юрій Кучеренко і Віктор Петухов торік у листопаді пішли працювати в сільське господарство — взяли в оренду землю в одному з колгоспів Онуфріївського району. Хороші хлопці, трудяги, не менше трьох сотень в місяць заробляли, а от пішли. Вирішили спробувати себе. І таких, я думаю, знайдеться на кожному підприємстві. Це теж завтрашній резерв нашого сільського господарства.

Як зупинити міграцію із села в місто? Тут треба добре міркувати. Київська міськрада змушує підприємства платити понад 12 тисяч карбованців за людину, яка прийшла працювати із села. Чи вихід це? Не завжди. Десь воно принесе користь, а десь шкоду. Не можна штучно, примусово стримувати цей процес. Слід шукати різні шляхи заохочення, аби селянин залишався в селі.

М. М. БЛАГОДАРЕНКО, ЕЛЕКТРОЗВАРНИК:

— Бригада, яку очолює наш молодий бригадир, уже понад десять років — в авангарді. Велика заслуга — Павла Павловича. Грамотний спеціаліст, здібний організатор. Товариський, простий. Чесний. Ніколи не покривить душою заради вигоди чи слави... Ось приклад. Коли у Світловодську серед січня із п'яти кандидатів вибирали одного, Павлові Павловичу найбільше запитань надійшло. Було серед них і

шили по собі (на скільки літ!) страшний пам'ятник — 30-кілометрову зону довкруг Чорнобиля, так збирались прийняти гнилу, стічну воду, із всієї Європи у канал Дунай — Дніпро...

Люди повинні знати про екологічний стан довкола себе. Гласність треба надавати не тільки стан сьогоднішній, а й заглядати у завтрашній день. Щоб можна було попередити екологічну катастрофу.

Пів-України поїть своєю водою Славутин (як називаємо ми цю славу річку, коли в літку едаряємось). А яку воду він несе? Атомні електростанції цією водою користуються, хімічні комбінати... Використають — і назад повертають. Та заповнюють «спеціалісти»: вода фільтрується, вона ще чистіша стає, ніж була досі. І колбочки з такою «чистою» водою нам демонструють.

Все це обман. Я говорив із спеціалістами. Вони одностайні: якщо вода побувала в сполучі з хімічними елементами — її не очистиш. Це ж не те, що в нас оп водою щобілка перемивається: відстоїлась, пилочка сіла на дно та й піш... Я вважаю, що якщо беруть ось такі підприємства воду з Дніпра, то хай її назад не повертають. Ми ще не знаємо, яку чорну роботу продовжують чинити важкі атоми з Чорнобильського краю...

Взагалі, я проти розміщення АЕС на Україні. На Півночі треба будувати. На безлюдді. Хай навіть буде їх більше, але не треба ставити під загрозу життя людське. У нас звикли вважати: аби дешево було зараз. А треба думати про завтра.

Берегти треба землю. Наші родючі чорноземи насамперед. А ми їх гербіцидами, отрутохімікатами... Інший напрямок треба розвивати у кормодобуванні: білково-вітамінні рослини добрива застосовувати... Є маса якщо не зовсім без шкоди добрив, то принаймні мінімально шкідливих. Захопились ми гербіцидами...

В. Є. ПАНЧЕНКО, ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ, ДОЦЕНТ КІРОВОГРАДСЬКОГО ПЕДІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. С. ПУШКИНА:

— На передвиборних окружних зборах ми з П. П. Ткачем

тсья. Час такий: що було прогресивним вчора — сьогодні уже застаріло. Нам треба встигати за передовою думкою. А прогресивна вона тоді, коли на користь суспільству, на благо людини.

КОР.: Так. Але окрім програмних питань, маю кілька позапрограмних. Зараз, у передвиборну компанію справедливо говориться, що нерідко на окружних зборах підтримку мають ті кандидати, яких ми звикли вибирати уже не одне десятиліття. І хай у нього й програма слабенька, і мислять він в'яло, але от від землі чоловік, від верстата — і їм успіх на зборах забезпечено. Сказав: «Моя програма: ростити хліб» — і зал сповнюється аплодисментами. Але ж не на Виставку досягнень народного господарства ми обираємо кандидатів, а в парламент держави!

П. ТКАЧ: Я зрозумів. Звичайно, інерція мислення ще у всіх нас сидить. Треба її позбуватись. З репортажів про окружні передвиборні збори, що проходили по країні, можна було зробити ще й такий висновок: на них мало потрапляло молоді. А молоді, це моя така думка, менше вражена духом застою, спроможна мислити незалежніше, позбавлена стереотипів. Я вірю в молодих, енергійних людей.

КОР.: Народні депутати в нашому суспільстві мають чимало пільг...

П. ТКАЧ: Ну, якщо про це мріяти, то... Депутат має найвищі пільги в тому, що може безпосередньо вирішувати важливі державні завдання, конкретні справи на місцях.

А ці так би мовити шкурницькі пільги... Ну, хіба що на час відкриття депутата для державної роботи зарплату за ним треба зберігати і щоб він мав постійно можливість користуватись транспортом, аби поїхати за листом у далеке село. В окрему ж насту депутатів виділяти — це протиставити їх народу, віддалити їх від людей. Врешті, виборці самі повинні вирішувати про надання пільг своєму депутату. Так само як і в разі невдоволення роботою свого депутата — мати повне право відкликати його, висловити недо-віря.

Вів розмову В. БОНДАР. м. Світловодськ.

Кандидат у народні депутати СРСР від Кіровоградського національно-територіального виборчого округу № 48
ТКАЧ
Павло Павлович. Народився 1955 року у Світловодську. Українець. Член КПРС з березня 1980 року. Освіта середня спеціальна: 1985 року закінчив Київський індустріальний технікум, технік-механік. З 1978 року очолює бригаду електрозварників заводу «Буддеталь» Світловодського виробничого об'єднання «Дніпроенергобудпром». Нагороджений орденом Трудової Слави III ступеня. Одружений, має одну дитину. Проживає в місті Світловодську по вулиці Жовтневій, 4, квартира 9. Тел. 2-00-83. Висунутий трудовими колективами виробничого об'єднання «Дніпроенергобудпром», Світловодської середньої школи № 8, Кременчуцької гідроелектростанції.

5

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 березня 1989 р.

СЬОГОДНІ СТАРТУЄ 52-й ЧЕМПІОНАТ СРСР СЕРЕД КОМАНД ДРУГОЇ ЛІГИ КАЛЕНДАР ІГОР

«ЗІРКА»-89

СКЛАД КОМАНДИ

Головний тренер—майстер спорту Іштван Дьордьович Шандор.

Начальник команди — Онисим Аркадійович Гах.

Тренер — Олег Йосипович Кацман.

Адміністратор — Микола Іванович Титов.

Менеджер — Олег Григорович Шишков.

Воротарі — Олег Діброва, Олег Самсоненко.

Захисники — майстер спорту Валерій Самофалов, Михайло Паламарчук, Йожеф Кароль, Олександр Михайленко, Станіслав Бабенко, Тарас Тулайдан, Микола Шевченко.

Півзахисники — Сергій Шелест, майстер спорту міжнародного класу Олександр Хапсаліс, Олександр Мезенко, майстер спорту Андрій Ділай, Іван Дошкар.

Нападаючі — Ігор Різниченко, Едуард Денисенко, майстер спорту Микола Федоренко, Володимир Трубников, Сергій Степашко.

ФУТБОЛ. Кіровоградська «Зірка» виступає на всесоюзній арені з 1958 року. За цей час вона провела 1258 матчів: 488 перемог, 344 нічиї та 426 поразок, різниця м'ячів 1462—1340 на користь кіровоградців. Не важко підрахувати, що «Зірку» в нинішньому році чекатиме кілька ювілеїв. Так, 42-й матч сезону стане для команди 1300-м. Напевно буде одержана 500-та перемога і забито 1500-й гол.

ПЕРШЕ КОЛО

18 березня. «Буковина» (Чернівці) — «Зірка».
21 березня. «Закарпаття» (Ужгород) — «Зірка».
24 березня. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Зірка».
1 квітня. «Зірка» — «Дніпро» (Черкаси).
4 квітня. «Динамо» (Біла Церква) — «Зірка».
10 квітня. «Зірка» — «Кремень» (Кременчук).
13 квітня. «Зірка» — «Ворскла» (Полтава).
16 квітня. «Зірка» — «Нафтовик» (Охтирка).
22 квітня. «Нива» (Вінниця) — «Зірка».
25 квітня. «Поділля» (Хмельницький) — «Зірка».
28 квітня. «Спартак» (Житомир) — «Зірка».
5 травня. «Зірка» — «Авангард» (Ровно).
8 травня. «Зірка» — «Волинь» (Луцьк).

11 травня. «Зірка» — «Нива» (Тернопіль).
17 травня. «Шахтар» (Павлоград) — «Зірка».
20 травня. «Зоря» (Ворошиловград) — «Зірка».
23 травня. «Маяк» (Харків) — «Зірка».
29 травня. «Зірка» — СКА (Одеса).
1 червня. «Зірка» — «Суднобудівник» (Миколаїв).
4 червня. «Зірка» — «Кривбас» (Кривий Ріг).
14 червня. «Кристал» (Херсон) — «Зірка».
17 червня. «Чайка» (Севастополь) — «Зірка».
20 червня. «Океан» (Керч) — «Зірка».
26 червня. «Зірка» — «Новатор» (Маріуполь).
29 червня. «Зірка» — «Торпедо» (Запоріжжя).
2 липня. «Зірка» — «Колос» (Нікополь).

ВІРИШ—НЕ ВІРИШ ДУМКИ БОЛІЛЬНИКІВ

В. КРАВЧЕНКО:
Ознайомившись із складом команди, спочатку зрадів, як дитина. А потім глянув на речі тверезіше. Чи впишуться «зірки» в схему гри Шандора, чи знайдуть взаєморозуміння? І найголовніше — чи довго ми матимемо такий представницький склад?

В. ШЕВЧЕНКО:
Я не хочу наперед ображати Ділая, Федоренка, Хапсаліса, Трубникова, але мені здається, що ми повторимо сумний досвід нікопольського «Колоса», київського СКА та деяких інших команд, які завжди робили ставку на «зальотних» пташок.

А. ПОЛЯКОВА:
Візьму на себе роль провідця. Цього року багато болільників передірають «Зірці» місце у «вісімці». А далі? Ветерани, які поповнили «Зірку», мабуть, не зможуть у буферній лізі підтримати ймовірний престиж команди. Втім, це так, припущення. Побачимо...

Г. ЄЙБОГІН:
Знаєте, у мене настрої піднесені. Нарешті у Кіровоград повертається Футбол. Поряд з ветеранами гартуватиметься молодь. З'явилась і надія, що ми вже не будемо плестись у хвості турнірної таблиці, до чого нас останні роки «Зірка» уперто привчала. Я з нетерпінням чекаю старту сезону. І з надією — що ми потрапимо у буферну зону.

В. ПОПОВ:
І ви вірите в «Зірку»? Ні, я не екстреміст. Згадаймо: перед кожним сезоном газети б'ють в литаври, «покладають надії», «вселяють оптимізм», «вірять». Скільки можна вірити? Міняються гравці, тренери, ігровий почерк, підвищується зарплата футболістам і тренерам, а ми продовжуємо перебувати на задвірках республіканського футболу.

М. ПИТЛОВАНИЙ:
Думаю, цей сезон стане переломним для «Зірки». Абсолютно спокійний за захист і півзахист команди. Гірше, мені здається, з нападком. Я не дуже знаю Трубникова, чув, що в Павлограді він був основною ударною силою. Якщо він заграв в «Зірці» — будуть голи, а значить і очки. А що нам, болільникам, ще треба?

ГАХУ Онисиму Аркадійовичу, начальнику футбольної команди «Зірка»
Всі питання прагне Гах
Вирішить за один мах.
А рішати треба одне —
Кардинальне, головне:
Все зробити, товариш Гах,
Щоб не був команді крах.

ШАНДОРУ Іштвану Дьордьовичу, головному

тренеру футбольної команди «Зірка»
Хочу щиро вам сказати,
А точніше побажати:
Від обіцянок і слів
Переходьте до голів.

КАЦМАНУ Олегу Йосиповичу, тренеру футбольної команди «Зірка»
Це для Кацмана Олега,
Ніби альфа і омега:

Тренування, тренування...
Від світання до смеркання.
Тренування плюс аналіз
І, звичайно, плюс Хапсаліс.

САМОФАЛОВУ Валерію, захисникові, ветерану футбольної команди «Зірка»
Пам'ятай як ветеран,
Як гравець і капітан.
Щоб команда добре грає,
Хай минає ресторан.

ДІБРОВІ воротарю команди «Зірка»
Хочу я і тобі, С
«На ворі»
Не лови
ФЕДОРЕ півзахисника команди «Зірка»
Всі ми з

НА ЗАПИТАННЯ НАШОГО КОРІ ОЛЕКСАНДР ХАПСАЛІС

З Олександром я зустрівся напередодні «Зірки» на останній збір до Закарпаття. На прохолодний дощ, футболісти тренувалися окрім травмованих Ігоря Різниченка та Миколи Шевченка.

— Що з ногою? — поцікавився я в Олександра.

— На тренуванні дістав невелике пошкодження, що до першого матчу з «Буковиною» буде гаразд.

— Якщо не заперечуєш, почнемо інтерв'ю з питання, яке найчастіше зустрічається в репозиторах. Чи довго збирається грати Хапсаліс?

— Важко відповісти однозначно. Річ у тім, що Держкомспорт веде переговори з грецькою командою про мій перехід до нього. Контракт ще не підписаний. Але оскільки в Греції це проходить за системою весна—осінь, я можливості виступати за «Зірку» практично не маю. Розумію, що болільників цікавить суто тривалість. Розкрити її не можу. Це — комерційна справа.

— Олександр, розкажи трохи про себе та свій футбол.

— Родом з Алма-Ати, там закінчив школу—інтернат. Виступав за юнацьку збірну в її складі став чемпіоном Європи. Чудова команда. Варто згадати лише кілька прізвищ: Бєліков, який згодом став справжнім суперником, — Безсонов, Бережний, Бал, Балтача, Лев, Журавльов...

— Після європейського тріумфу, якщо я не помилюсь, тебе й запросили до київського «Динамо».

— Так. Пропозицію Валерія Васильовича, тодішнього голови «Динамо», я прийняв без вагань. Роки виступав за «Динамо». Провів 135 матчів, став чемпіоном СРСР, двічі робив коло пошани в Кубку країни. Загалом за «Динамо» виступав 10 років.

— У чому, на твій погляд, феномен тренера Лобановського?

— Це людина, котра і в житті, і в футболі була генеральною лінією. Скільки критикували концепцію гри Валерія Васильовича, дошкулюючи стріли випустити в нього жувальника, скільки говорили, що це так зване «напівголове» футболу. А він йшов своєю дорогою. Команда, яку торік ми побачили в фіналі Європи, — яскраве свідчення високого професіоналізму Лобановського. До речі, слово «професіоналізм» аж надто часто зустрічається в спорті.

ГАРАНТІЯ ДОБРОГО ВІДПОЧИНКУ

Зручна постіль. Хіба можна уявити без неї повноцінний відпочинок, здоровий сон. А ще — красива білизна. Вона — предмет гордості господарки, вона — доречний подарунок молодят: білосніжна й кольорова, однотонна й набивна.

НАВОЛОЧКИ, ПРОСТИРАДЛА, ПІДОДІЯЛЬНИКИ

з високоякісних бавовняних та льняних тканин — у широкому виборі в універмагах та магазинах «Промислові товари» споживача кооперативу. Продається білизна в комплектах і поштучно.

**ОБЛСПОЖИВСПІЛКА,
УКООПТОРГРЕКЛАМА.**

«НИЗЬКИЙ УКЛІН НАШЦІ»

фільм? Я тепер на кіностудії зовсім не з'являюся.

КОР: Я так зрозуміла, ви образились. І не тому виступаєте сьогодні в незвичайній ролі художнього керівника колективу. Буба Кікабідзе, який співає, типовіше, ніж Буба Кікабідзе — конферансьє.

В. К: У мене погано виходить?

КОР: Що ви, навпаки. Я багато чула хороших відгуків. Ви принесли на естраду якусь особливу атмосферу.

В. К: Це моя мета, моє бажання повернути естраді справжнього конферансьє. Взагалі на естраді повний хаос. Крім гвалту, зойків, протестів, диму нічого не чути.

КОР: Ви противник року?

В. К: Звідки ви взяли? Я дуже люблю рок. Але хіба рок це гвалт і гуркіт? Рок виник на народній основі. Справжній рок. А у нас на естраді якийсь вінегрет. Розвелось цих ансьонів, чудернацькими назвами. Он в Ленінграді група «Джунглі». Маразм. Ну які в Ленінграді джунглі!

КОР: А мені сподобалась ваша іронія з приводу групи «Чорний кофе». Мовляв, група, а кава немає.

В. К: Розумієте, що турбує. Ми, так би мовити,

ти, дорвались до заборонених американізмів. І родна пісня гірша від якогось «За нього заміж не виходь». обов'язково повинен бути як Чому ми не використовуємо і ву на естраді? Після Володі жодної української пісні не Зникли мелодії. В російських наголоси, щоб звучало «під зірками».

Втім про це можна говорити у нас багато і пов'язані вони і до. **КОР:** Справді, поговоримо про проблеми. І все-таки я хочу надзвичайно сподобались ваші ритмів року і національного фінансу на такій основі і має народні мистецтва. Відчуваю, колектив Вахтанг Кікабідзе, це багато шукати, але в тому, що це саме я не маю сумніву. І кожен кіце говорить. Добре, що народ співало з нашим новим розумом. І по суті не так уже й погано «трохи образились» на студію, ки та інші.

УКРАЇНІКА

Вшанування і ювілей народного поета Тараса Григоровича Шевченка в царській Росії забороняли відзначати. Ця заборона стосувалась і артистів м. Єлисаветграда, яким не дозволялось поставити п'єсу «Назар Стодоля».

ЛІТОПИС ШЕВЧЕНКІАНИ

1914 року представник місцевої української інтелігенції, видавничий кооператор того часу М. В. Левитський звернувся до Херсонського губернатора з проханням дозволити провести концерти і спектаклі, збір від яких піде на пам'ятник Т. Г. Шевченку. І ще прохав місцевого духовенства відслужити панихиду. Херсонський губернатор, ознайомившись з програмою, дав дозвіл на святкування 100-річчя з дня народження поета. А духовенство не могло простити виступів Т. Г. Шевченка проти бога у своїх віршах.

М. В. Левитський одержав телеграму від архієпископа з такою відповіддю: «О хулитель Пречистой Божьей Матери Тарасе Шевченко молитесь усердно по совести, чтобы бог простил ему грешные писания его, но панихиду пригласите служить у себя на квартире, а не в храме».

Та все ж молоді і прогресивні українська інтелігенція добились дозволу на вшанування пам'яті улюбленого поета і 19 лютого 1914 року до Петербурга була відправлена телеграма на ім'я члена Державної Думи Ф. Радічева, в якій дякували йому і членам Думи, які виступили з протестом проти заборони святкування сторіччя з

дня народження Шевченка.

Усі пожертвування від концерту артистів-любителів міста Олександрії в сумі 200 карбованців було переказано на спорудження пам'ятника Т. Г. Шевченку у Києві. 3 жовтня 1911 року голова Об'єднаного комітету по спорудженню в Києві пам'ятника Т. Г. Шевченку направив Єлисаветградській міській управі подяку за пожертвування на утримання пам'ятника поету 49 крб. 75 коп., які записані на приход в міську касу під статтю 767, і квітання вислали Херсонській Казенній палаті.

Тільки після Великого Жовтня вшанування пам'яті Тараса Григоровича Шевченка було узаконено.

У постанові Народного комісаріату освіти 7 березня 1919 року записано: «День 11 березня повинен бути присвячений пам'яті великого народного поета Т. Г. Шевченка. По всіх школах і поза-школьних закладах замість занять у цей день повинні бути влаштовані лекції, доповіді, реферати, присвячені пам'яті поета. Для робітників і селян повинні бути влаштовані концерти, мітинги, що всебічно висвітлюють значення великого народного поета як першого борця за кращу долю трудящих мас».

Відтоді вшанування пам'яті і ювілей широко і урочисто відзначається у нашій країні.

Так, 1918 року правління місцевого кооперативу відрахувало в фонд благоустрою могили Шевченка 2000 карбованців. У документах Північно-Дніпровського воєнкомату за 1921 рік збереглася копія наказу штабу Первомайської повітової п'ятірки про зняття бюсту Олександра II для перелиття його в бюст Шевченка. Ці документи свідчать про велике бажання народу увічнити в бронзі свого поета.

1921 року в Каневі театральний гурток провів свято річниці Т. Г. Шевченка для дітей. В театрі було повно дітей. Другого дня свято провели для дорослих. А у клубі Маловишківського цукрового заводу самодіяльні артисти поставили спектакль «Назар Стодоля». Вшановуючи пам'ят' свого поета, в селі Олександрівці Маловишківського району вулицю Верхню перейменували у вулицю Шевченка.

Пізніше, висловлюючи свою любов і повагу до поета, увічнювали пам'ят' про нього у назвах шкіл, вулиць, бібліотек. У селі Михайлівці Олександрівського району сільгоспартіль була названа іменем Шевченка, у Знам'янці — бібліотека для дорослих № 2.

Правнучка Кобзаря А. В. Красицька у своїх спогадах писала про те, як виникла думка про створення кімнати-музею у Знам'янці: «1959 року я мала щасли-

ву нагоду побувати на батьківщині свого прадіда. З батьківщини поета я поїхала у Канів на могилу. Ця подорож справила на мене велике враження, і я вирішила присвятити все своє життя вшануванню пам'яті великого співця свободи і щастя українського народу».

У підготовці до 150-річчя з дня народження великого поета активну участь взяв старий більшовик і широкі шанувальник поета, колишній робітник облдержархіву А. І. Щербя. За підготовки свята Авраму Івановичу була надіслана подяка від Урядового Шевченківського ювілейного комітету Української РСР за підписом голови комітету М. Бажана.

А на цю видатну подію наша землячка поетеса Олена Журлива відгукнулася віршем «Тарасові»: «...У слави щедротній обнові ідеш забронзовілим у світ. І я через далеку століть Звичайним кокомом смушковым Хотіла б тебе обіграти».

Нинішній ювілей поета яскравою сторінкою буде вписаний у літопис Шевченкіани.

А. КУЗЬМЕНКО,
старший археограф обласного держархіву.

ЩО ПРОЧИТАТИ

Ця нова рубрика в сторінці «Україніка» ставить собі за мету допомогти читачеві орієнтуватися у морі книжкових новинок. Ми насамперед пропагуватимемо книги, в яких ідеться про минулу Україну, культуру, етнографію, про вічно живе фольклорне слово, зафіксоване в піснях, назвах, усмішках, про видатних людей нашої землі, зокрема уродженців Кіровоградщини... Короткі анотації з'являтимуться і про найцікавіші на наш погляд журнальні публікації.

Читачі можуть і самі ділитися враженнями від щойно прочитаної книги, запитувати, радитись. **ВАСИЛЬ СКУРАТІВСЬКИЙ. БЕРЕГІННЯ. ХУДОЖНІ Оповіді, новели. «РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК», 1987. «Берегіння» — це наша оселя. Усе, що в ній є, що ми нажили, що приберегли од своїх батьків та дідуся, чим збагатилися й**

освятилися...». Ця книга — про народні українські звичаї, обряди, про лад у родині і рукометстві, про пам'ят' родоводу і народну педагогіку. До речі, цю книгу зараз в багатьох школах України використовують як підручник на уроках народознавства.

ІВАН БІЛИК. ПОХОРОН БОГІВ. РОМАН. «ДНІПРО», 1988. Цей роман довго писався, протягом десятиліття, і довго йшов до читача. І це не випадково. Адже попередній історичний твір письменника «Меч Арєя» у часи застійні був вилучений з книгарень, бібліотек, як такий, що викривлює «сучасну» історіографію, а ім'я Івана Білика майже не з'являлось у літературно-художньому процесі, хоч працював письменник не покладаючи рук. Новий роман — про дохристиянську Русь, про рік 988-й в історії нашого краю, про мудрих і немудрих князів Русі,

просвітителів Кирила й Мефодія... Це друге багатотиражне видання роману.

ВІЧНА ЗАГАДКА ЛЮБОВІ. ЛІТЕРАТУРНА СПАДЩИНА ГРИГОРА ТЮТЮННИКА. СПОГАДИ ПРО ПИСЬМЕННИКА. «РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК», 1988. Минуло уже дев'ять років, як трагічно пішов з життя видатний майстер українського слова Григор Тютюнник. Нинішнього року його творча спадщина посмертно поцінована найвищою літературною нагородою республіки — Державною премією УРСР ім. Т. Г. Шевченка. Значну частину книги написали друзі, рідні письменника, які добре знали його в житті. Щоденники, автобіографія, записники, листи, що досі публікувались у періодиці, — видаються окремою книгою. Незначний тираж книги уже сьогодні робить її бібліографічною рідкістю.

ВІКТОРИНА «МИНУЛЕ РІДНОГО КРАЮ»

II ТУР

Читачі газети, старшокласники зокрема активно відгукнулись на вікторину. Ось лише окремі відгуки.

«Я цікавився історією України і хочу взяти участь у вікторині. До речі, мені дуже сподобалась ваша нова тематична сторінка «Україніка». Бажаю їй цікавих публікацій, барвистого й довгого життя на сторінках газети. І, звичайно, щоб ніхто із пузатеньких бюрократів не зумів її закрити», — пише восьмикласник із Кіровограда Б. Бабич.

«Нас зацікавила вікторина. Дуже добру справу робить газета. Музей історії нашої школи був відкритий недавно, наприкінці грудня минулого року. Матеріали збиралися учнями, вчителями, батьками. Думаємо, що й вікторина допоможе членам нашого загону поглибити свої краєзнавчі знання», — діляться враженнями члени пошукового загону музею історії восьмилітньої школи № 11 м. Олександрії.

«Ми погоджуємось, що сьогоднішня молоді має неглибокі знання з історії рідного краю. А людина,

що не знає минулого свого міста, села, — збіднена духовно, обмежена. Хай вікторина залучає все більше й більше молоді», — так написали члени історико-краєзнавчого гуртка Кіровоградської восьмилітньої школи № 26.

Тоненькі конверти й ошатно оформлені альбоми лежать на редакційному столі. Об'єднує їх одне: прагнення розповісти про свій край, висловити свою любов до минулого, вичерпно дати відповіді на запитання. Не такими вже й складними виявились вони для учасників вікторини. Найкращими відповіді надіслали краєзнавець із Знам'янки О. Рябошапка, кіровоградці О. Шумський та І. Чорноіван, К. Корчагіна із с. Балахівки Петрівського району, учасники клубу старшокласників «Діалог» СШ № 2 м. Гайворона О. Адамів, О. Огертчук, Н. Вакуленко, світлоподачка Н. Цєбро, члени краєзнавчого гуртка Новгородківської десятилітньої школи № 2 та багато інших.

Деякі учасники вікторини висловлюють побажання, щоб на підготовку відповідей давалось більше двох тижнів. Але ж ми не встигнемо тоді завершити вікторину у п'ять турів до кінця навчального року! Порада така: починати працювати над запитаннями вікторини одразу ж, як тільки газета потрапить до рук.

Це одна пропозиція. Її ви-

словили ті, хто не встиг взяти участь у першому турі: чи не можна почати з другого? Можна, звичайно. Більше того: журі вирішило, що бажано тільки зараз взяти участь у вікторині можуть відповідати й на запитання першого туру. Це при підбитті підсумків дасть певну кількість очок, звичайно, менше, якби участь у вікторині було взято завчасно. Попереду чотири тури, ще багато можна надолужити.

Саме через це відповіді на запитання першого туру ми опублікуємо в наступному випуску «Україники» при підбитті підсумків другого туру.

ЗАПИТАННЯ ДРУГОГО ТУРУ

1. Що ви можете розповісти про виникнення козацтва? З яких часів ми відлічуємо першопочатки утворення української народності?

2. Які події покнали початок заселення території сучасної Кіровоградщини?

3. Життя яких діячів декабристського руху було пов'язане з нашим краєм?

4. В творах яких радянських письменників відтворені події Великої Вітчизняної війни на території Кіровоградщини?

5. Утвердження культури особи Сталіна в 30-х роках довгий час залишались поза увагою істориків, суспільствознавців. Запишіть свідчення репресованих чи тих, кого торкнувся холодний мороз 37-го року. Або й просто розповіді людей про роки боротьби з «ворогами народу».

Останній термін надсилання відповідей — останній день березня за поштовим штемпелем.

Для тих, хто вперше бере участь у вікторині, нагадаємо: умови вікторини й запитання першого туру були опубліковані в нашій газеті за 4 лютого.

І останнє. Дуже зворушили у відповідях першого туру записані свідчення про голод 1932—33 років на Кіровоградщині. Ці трагічні усні документи п'ятдесятирічної давності ми опублікуємо в газеті окремим матеріалом. Тому сподіваємось, що й до п'ятого, практичного запитання другого туру ви поставитеся так само серйозно, відповідально — в ім'я історичної справедливості.

В дорогу, пошуковці!

ЖУРІ ВІКТОРИНИ.

«ПОМИРІТЬ МЕНЕ З ОНУКОМ», —

ТОЧКА ЗОРУ

прошу я голову виконкому міської Ради народних депутатів та завідувачого міськвико. Мені, українцеві з діда-прадіда, онук робить зауваження: «Дедушка, не далеко, а далеко, не глибоко, а глибоко». Як же так сталося? Хто винен в тому, що я з внуком не знаходжу спільної мови? Хто розірвав зв'язок між минулим і майбутнім українського народу?

Питаю завідувача дитсадком № 63: чому мій внук не розуміє мене? — «А тому, — говорить, — що у нас російський садок». — «Що, в садку тільки росіяни?». — «Та ні, не росіяни, але садок російський». Хто дозволив українських дітей відривати від українського народу, від його культури, від його минулого? Яка доля чекає мого внука й тисячі інших дітей?

Пішов я до директора СШ № 18, оскільки надалі за місцем проживання внукові доведеться йти до цієї школи. «Наша школа російська, — сказала мені директор. — І в перший звертається за навчання в українському класі, ідуть до школи № 31, там, здається, приймають на навчання українською мовою...».

Можливо, хай би редакція газети надрукувала оголошення-заклик: батьки, діти яких примусово або внаслідок обставин не потрапили в український садок, школу — озв'яжіть!

Звернувся я до двох мам нашого цеху з одним і тим же питанням: в якій школі навчаються ваші діти? Одна з них відповіла українською: «В російську віддали, бо на той час на Пацасва була лише одна 18-а школа».

Друга мама відповіла по-кіровоградськи (є й така, як відомо, говірка — суржик двох мов): «Ми свідомо повели сина в російську школу, бо може вступитиме колись до інституту, а там викладання і підручники ж тільки російською».

Хто до такого стану довів наших дітей, наших батьків? І чому це вкрай ускладнене питання сьогодні розв'язується так несміливо, так повільно?

А. БУДУН,
слюсар-інструментальник, голова ради трудового колективу цеху виробничого об'єднання «Дружмаш», член робітничого контролю.
м. Кіровоград.

8

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 березня 1989 р.

ТАК не можна обходитися з людьми. Що ж їй, на вулиці в чужому місті треба було залишити подружку? Це було б по-людському, так? А чи по-людськи пускати батька до дочки в гуртожиток на півгодини і відчитувати його, мов хлопчиська, за затримку? Гуртожитська тема черговий раз повернулася до мене не омріяними колись гранями. Розстроєна подружня пара зайшла до редакції не стільки покаржитися на те, що дочка змушена була залишити гуртожиток Кіровоградського медучилища, скільки спробувати розібратися в тому: доки людина з хорошою ставитиме йогою лише тому, що на неї посягав папір? Чому елементарна гостинність вважається вчинком, за який людину карають? Щоб вам стала яснішою суть справи, познайомлю з доповідною завідувачою гуртожитком Г. П. Шаповаловою, де сказано, що Людмила З. привела в гуртожиток на ніч дівчину без певних занять, котру забрала міліція для встановлення особи. У кімнаті було накурено, Людмила вступала в

наполягала, то ми б, може, покарали Людмилу, але в гуртожитку залишили.

Я вже рушила до дверей, коли П. В. Колечкін зупинив: «Мені б хотілося почитати перед виходом у газету, що ви там напишете, бо в нас уже були випадки...».

Петре Васильовичу, це вже нерівноправність. Як вам, то дай почитати, а як мені на заяву глянути, яка, може, багато б прояснила, то ні?

Зміст тієї заяви переказала сама Людмила. Правда, вона каже, що теж її не бачила, а чула від класного керівника О. С. Проц. Котра нібито й повідомила, що під заявою підписалися всі дівчата з гуртожитської секції, а дівчата на зборах говорили, що нічого не писали і не бачили.

— Людмילו, як ти вважаєш, тебе за діло попросили з гуртожитку?

— Згодна, що дівчину я привела незаконно. Ну, і курю. А все інше, що казали — нібито іноземці вранці від мене йдуть, що таблетки ковтаю — неправда. Вважаю, несправедливо виселили, бо

вийшли. Якось у Людмилу я помітила таблетки. Вона їх приймала. І з тією дівчиною вони тоді прийшли заправлені. Я вранці пішла до коменданта. А коли вони з матір'ю забрали речі, то на мій подушці залишили записку із образливими віршами.

— Ви бачили, як Людмила приймала таблетки?

— Ні, але як медик стверджую, що приймала. Я знаю цю реакцію — скляні очі, збудження чи сонливість, незрозумілий сміх.

— Де ж вона їх брала, чи не тут? — ми з Ларисою і О. В. Парафіловим сиділи в лабораторії, заставленій шафами з пробірками, колбами, флаконами. — Що ви скажете на це, Олександр Васильовичу? Таблетки — це, мабуть, серйозніше, ніж куріння?

— В училищі таблеток немає, ми навіть на уроках показуємо порожні упаковки. А засвідчити наркотичне сп'яніння від таблеток складно і клопітно...

Як говорити з Людмилиним приятелем, я вже не знала, тим більше, що він побажав бесідувати лише в присутності... Лариси.

— Але ось уже ми зустрілися, то давайте говорити. У вас часто виселяють із гуртожитку?

— Не скажу! Це тонкощі нашої виховної роботи. Бачте, інтимні зв'язки довести дуже важко...

— А навіщо це доводити, чи треба?

— Треба. Хай знають, з ким і де це робити.

— Відносно «де» — згодна, а щодо «з ким»... По-моєму, це вирішується індивідуально, кожен сам вибирає...

— А у нас є 14-річні дівчатка, котрі дивляться на тих, що ходять до іноземців, то й собі...

— А якщо дівчина пішла ночувати до співвітчизника? — продовжую вивчати виховну платформу ватажка медучилищної молоді.

— Виганяти слід і її, і його. Не будуть гуляти, якщо не дозволяти. Скажу, що ініціатива йде не від іноземців.

А як же все-таки з Людмилією? Чи мають ці міркування якесь відношення до неї?

— Вам що адміністрація сказала? Що виселили за чужу дівчину? Тоді мені залишається присядатися. Відверто говорити з вами не можу, бо по запитаннях бачу: ви настроєні захищати виселену дівчину...

Вона мене про це не просила. І батьки теж, як ви пам'ятаєте. Я навіть питала їх, чи не буде гірше, якщо вийде стаття. Тільки рукою махнули — ні.

Показово, що наші розмови з О. В. Парафіловим, і з О. Волошином закінчилися (з їх почину) міркуваннями про ставе виховання: його, мовляв, треба вести з дитсадку, а воно не ведеться як слід ніде. Я слухала і цілком погоджувалася зі співрозмовником, співчувала їхнім проблемам. Наприклад, дівчата народжують дітей з неевропейськими рисами, а батьки немовлят і не думали про них піклуватися. СНІД наступає... Я слухала, але думала передусім не про виховання сексуальної культури, а про виховання взагалі. Про вплив виховних методів на інших.

Ну, виселили Людмилу, щоб «інші боялися». А якщо інших і не за таке ніхто не чепає? Хіба є всевидище око, яке б засікло, хто в кого і до котрої години сидить? А інші бачать, що іноземців ні за які гріхи не виселяють, бо куди? Наших, значить, є куди. У квартиру з клопами, приміром.

Це все, думаю, не розвиває в мешканця гуртожитку відчуття, коли хочеться думати про нього, як про рідні стіни.

Для бесіди з Людмилією ми зайшли в кабінет О. В. Парафілова, де сиділо кілька чоловік, у тому числі й О. С. Проц, і щоб нікому не заважати, спробувала говорити пошепки, і так же відповідала Людмила.

— Людо, я тебе зовсім не чую! — зауважила класний керівник.

Я розповіла потім цей епізод О. Волошину і спитала, як йому подобається такий стиль спілкування. Він стеноу плечима, а присутній тут же учень усміхнувся: «Так би могли й інші викладачі зробити, це в нас звичне діло».

Мабуть, це звичніше не дотримуватися автономності особи в гуртожитку. Я зовсім не хочу сказати, що коли сьогодні припинити рейди, перевірки, чергування викладачів, у його стінах запанує мир, спокій і повний порядок. «Не дорослі» мешканці. Але ж усі бачать, що й каторжні зусилля «контролерів» студентського дому, трохи знімаючи гостроту одних проблем, одночасно множать інші...

Втім, у гуртожитку я не жила. І, повернувшись з медучилища, в компанії друзів сказала, що тепер про це майже не шкодую. На мене позирнули: «Ти не розумієш, яке це чудове життя». І я зиркнула: може, ці недавні студенти завжди гасили світло о святій вечора, спілкувалися в своїх келіях лише з однокімнатниками і до дівчат не підходили ближче ніж на 5 метрів? Чи не попадалися? Чи гуртожитки в них були схожі на домівки?

Присутня в товаристві дівчинка років 6—7 звернула увагу на незнайоме їй слово, повторила його і осмислила:

— А я знаю, що таке «общественное». Це спочатку «вообще», а потім уже «жить».

Вустами дитини...

Н. ДАНИЛЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».
м. Кіровоград.

ГРАНІ МОРАЛІ

Вони були невидимими і нечутними. І зараз мене спитайте, які вони — не скажу. Знаю тільки, що починається це години через дві-три, як погасне світло і сон уже входить у стадію солодкого. Потім до ранку не заснеш. Знаю, що не допомагає ні дихлофос, ні «Прима», ні кип'яток, а плями по всьому тілу досягають розмірів трикопійчаної монети, не маскуються ні пудрою, ні тональним кремом і тримаються до тижня. Я ходила в спеку в брюках і блузі з довгим рукавом, носила на шні косинку, але терпіла, бо це вже була третя квартира за два роки, знайдена з великими труднощами. Одним із найбільших задоволень для мене було на свята, коли майже всі роз'їжджалися, пожити у подруги в гуртожитку. На ці кілька днів віддавала вахтеру паспорт, на останніх сторінках якого строго вказувалось, що залишати цей документ у заклад не можна. Але, що там порушення того правила, коли днів 2—3 наді мною не було квартирної хазайки, я відчувала себе незалежною і вільною...

9

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 березня 1989 р.

суперечки. Про поведінку Людмили надійшла заява від її сусідки по кімнаті Лариси К., котра повідомила: щодня і після відбою Людмилу навідує іноземний студент. Закінчувалася доповідна словами: «Прошу вжити заходів аж до виселення з гуртожитку».

Цей документ показав мені директор училища П. В. Колечкін, до якого я зайшла після довгої попередньої бесіди із завідувачим медсестринським відділенням О. В. Парафіловим. Від нього знала, що їхній гуртожиток — «прифронтова смуга»: хлопці з Балки лізуть через балкон у вікна, за вересень вибили 400 квадратів скла, у гуртожитку бувають бійки, а міліція не хоче приїздити, хоча наряди з дружинниками заходять; основна провина Людмили (яку вона, до її честі, визнала) — дівчина, що ночувала в неї без документів і без відома адміністрації. Олександр Васильович вважав це недріб'язковою провинністю, як і куріння. «Що ж це за медик, котрий курить?». А я бачила, заходячи в училище, як надворі курили хлопці в білих халатах. «Ну так то ж чоловіки!». Але ж медики!

Про інші моменти в історії з Людмилією О. В. Парафілов висловився як про бездоказові. Побачивши в доповідній посилання на заяву Людмилиної сусідки, я на заяву Людмилиної сусідки, я подумала, що, очевидно, в ній могло міститися оте «щось», за яке — «аж до виселення». Бо ж Людмилина подружка нічого не вкрала, нікого не побила, не бешкетувала і, всупереч доповідній, «з певними заняттями» — приїхала на курси.

— Вона вам не потрібна, ця заява, — вгамував мою цікавість директор. — І ніхто Людмилу не виселяв. Я запропонував матері її забрати, і вона погодилася. Якби

там набагато страшніші речі коя-тяться, і нічого...

— Які речі? Бійки, крадіжки?

— Ні-ні. Дівчата до іноземців заходять...

— А по скільки чоловік у кімнатах?

— По 3—4, то Людмилі повезло, що вдвох, — проінформував О. В. Парафілов.

— Усі учні забезпечені гуртожитком?

— Всі, є навіть порожні кімнати на ремонті...

Потамна думка про те, що пропозиція Людмили поміняти місцепроживання підкріплювалася необхідністю звільнити площу для когось бідного-безпритульного, відпадала. Може, Людмила в побуті так допекла сусідці, що звернення тієї до коменданта було останньою можливістю дістати нарешті спокій — я вперто не хотіла вірити, що все замкнулося тільки на ночівлі сторонньої дівчини, цигарковому диму і візитах іноземця. Адже так виходило, що можна і кожного із нас попросити очистити власне житло, якщо в ньому після 23.00 перебувають не прописані в ньому люди і штори на вікнах пропахли тютюном? Та з іншого боку — ми ж і в свою хату гостей запрошуємо лише якщо домашні не заперечують, інакше — неприємності і сварки.

У розповіді Лариси приїжджа дівчина не займала такого значного місця, яке відвели їй мої попередні співбесідники, тут акценти змістилися.

— Приходжу з роботи о четвертій, а Людмилині іноземці вже тут. Мені чи переодягтися, чи прилягти, чи поспати треба, а він сидить і сидить. Не пив, не курив у кімнаті, то Людмила курила й іноді (приблизно раз на тиждень) з міста напідпитку приходила, а він нічим не заважав, крім своєї присутності. Скільки просила, щоб

їхня дискусія з приводу того, коли гість приходив і заходив у кімнату, мало що прояснила. Незручність чимдаль посилювалася, бо важко переконати людину (а котрої до всього ж і зрозумілі утруднення з російською) в тому, що питання «Чи залишалися вив кімнаті до ранку» вона повинна тобто вибачити, адже ти його ставиш зі службової необхідності...

— Як би я зостався, коли там Лариса? Я живу один, у мене все є, але Люся до мене не ходила. Була раз, коли приїхала та дівчина. А де вона повинна ночувати? Я просив Люсю не курити, і вона більше не курить. Неправильно її виселили...

— Звичайно, — це Лариса, — при мені ти не зостався, а коли я ночувала в родині чи від'їздила? — розмова явно заходила в сферу, які «не для преси», і я пішла з цим хлопцем до Людмили. Мені здалося, що він після нашої розмови побуває якось неприємностей для себе, то хай заспокоїться, ніхто його ні в чому не звинувачує...

Стоїмо так у куточку їдальні, балакаємо, коли Людмилиного друга бере за рукав молодий чоловік. Не студент — ті всі в халатах, а в піджаку-галстуку:

— Тут ходять із газети, перевіряють, так ти з ними не зв'язуйся, тобті ж гірше буде, вони люди необ'єктивні...

— Еге ж, — підтримую я незнайомця, — вони як напишуть...

— А це я не від себе кажучу, а від людей, котрі в «Молодому комунарі» друкувалися...

«Від себе» секретар комітету комсомолу училища Олександр Волошин висловив незадоволення: чому, розбираючи справу виселеної з гуртожитку комсомолки, обминули його.

Збігнев Врубель,
польський журналіст.
(Інтерпрес — АПН).

Ось думка прем'єр-міністра

Ось думка прем'єр-міністра:
— Успіх Віянія підбадьорює, і в зв'яз-
ку з цим слід поставити на порядок
денний важливе для Ісландії питання
про розроблення на морях і зникнен-
ня вісьськово-морської активності
Півночі, спираючись, зокрема, на від-
повідні ініціативи М. С. Горбачова.
— За американською базою в Кеф-
лавіку встановлено діючий контро-
ль. Сподіваємось, надалі тої день,

Фото АНП — ТАРС.

FOUR

CONTRE

Фотохроніка ТАРС.

мирьного транспорту», утвореного 1973 року. Основні її зусилля до сьогоднішнього перебігають на модернізації машинного парку, а вже тоді не трапляє, не тільки не поступається позитивними, а постійно розширює «зону» дії. На згадку варто приписати нові вагони чехословацького виробництва, більшість з яких і шведські, оснащені тими ж пристроями і системами, які використовують і американські підприємства, які дозволити значити продуктивність

18 БЕРЕЗНЯ 1989 Р.

Игорь ВЛАДИМИРОВ,
кор. АПН,
Берлин — Москва.

Тучкін з винуватим виглядом зайшов до кабінету начальника цеху.

— Егор Івановичу, — несміливо хриплим голосом почав він. — Я до вас стосовно випадку з конвейером...

Трохи помовчав, потім раптом випростався, засунув руки в кишені спецівки і почав швидко ходити туди-сюди по кабінету, від пальми до столу:

— Не можна так, неправильно це, несправедливо. Ні, ви скажіть, хто у всьому винен, Петров, Гамлетов, дядя Ваня?...

ПОМІТНА ФІГУРА

УСМІШКА

Тучкін зупинився.

— Мовчите? Всі мовчите? Всі згодні! А я не згодний! Бо ж я відволікся, мені відповідати. Одному. З усією суворістю!...

— Продовжуй, чого зупинився, — заговорив Егор Іванович. — Шкідник ти мій ненаглядний.

Начальник цеху встав з-за столу, налив склянку «Боржомі», подав Тучкіну:

— Годі тобі, Сашо. На краще випий. Чого гарячкувати? Подумаєш, диверсія — зупинився конвейер. Хіба це конвейер? Його уже давно пора списати в металобрухт. Але не покарати не міг. Такий час. Розумієш? Пе-ре-бу-до-ва!

— Але до чого ж тут Петров, Гамлетов, дядя Ваня? — почав благати Тучкін.

— А що — тебе карати? Ні, ти у нас фігура помітна, людина поважна — депутат райради, молодий депутат. Ти розумієш?

І Егор Іванович обережно, по-батьківськи збив щиглем із спецівки зніченої видної фігури пилинку.

Олександр ПЕРЛЮК.

БАЄЧКИ-НАГАЄЧКИ

За що?

— За що прогнали з двору їжака? —

Індик питає котика Мурка, —
Він, як і ти, мишей ловити вміє,
На інших гризунів наводить страх...
— Як я?!!

Та він же лашитись не вміє
В господаря в ногах.
Господар тільки на поріг,
А я вже лашуюся до ніг.
Іжак цього не вміє, ні.
Тому і наслідки сумні.
Такі Коти ще є, на горе,
В усіх дворах,
В усіх конторах.

Повернення не буде

Сказав якось Вовчисько до Слона:
— Вже неprestижна праця керівна.
Біжу я лісом, а мені услід
Гукують:

— Бюрократ і дармоїд!
Собакою простеньким на цепу
Спокійніше, або десь у степу
Овечок з візчарами випасати.
Настане ніч — лягай спокійно спати.
А як перебудови час мине,
Тоді вже можна — в крісло керівне.
Я вірю, все повернеться назад...
Так думає чиновник-бюрократ,
Та іншу думку мають наші люди:
Минулому повернення не буде!

Борис ЧАМЛАЙ.

м. Кіровоград.

— Продаємо молоду недешево!

Фотожарт В. ГРИБА.

АНТИБЮРОКРАТИЗМИ

- ▲ Скільки криків душі викликає мовчання бюрократів!
- ▲ Так затиснув критику знизу, що з неї тік елей.
- ▲ Епітафія: «Втонув у морі застарілих інструкцій».
- ▲ Перейшов від слів до справи — і засунув її у довгу шухляду.
- ▲ Застосовуючи передовий бюрократичний досвід, користувався відсталістю технікою.

- ▲ Доброзичливий бюрократ був майстром ввічливої відмови.
- ▲ Ніколи не стояв збоку — лежав каменем посеред шляху прогресу.

- ▲ Стоячи на п'єдесталі постійно відставав від життя.

- ▲ «Йому не вистачає глибини», — сказав бюрократ, закопуючи молодий талант.

Олег СЕІН.

З НАРОДНОГО ГУМОРУ

— А як же ви ним ловите? І скільки спіймали?

— Хто ж тобі скаже! Спершу піди принеси пляшку, тоді й розкажу.

Побіг, приніс пляшку й запитує:

— Скільки впіймали?

— Ти будеш третій, — відповів дивак.

Записав А. ВИСОЦЬКИЙ.

Сидить один дивак біля ставка з підсакою в одній руці, у другій руці тримає дзеркало, наводить його на воду. Підійшов до нього перехожий і запитує:

— Навіщо ви дзеркалом наводите на воду?

— Рибу ним ловлю, — відповідає чоловік

ВУЗЛИКИ НА ПАМ'ЯТЬ

ЖІНКАМ

Обминаючи косметичні салони, можна позбутись зайвої ваги.

ЗАВІДУЮЧОМУ СВИНОФЕРМОЮ

Не засмажиш ревізорів поросля — підкладе свиню.

ПРАЦІВНИКАМ ГІДРОМЕТЦЕНТРУ

Не кидайте слів на вітер та тіні на ясний день.

ГУМОРИСТОВІ

Поспішиш — читача не розсмієши.

БРАКОНЬЄРОВІ

Чим далі в ліс, тим більше... можна одержати.

ОБСЛІДУВАЧЕВІ

Не ходи гоголем, поки не призначать ревізором на продовольчу базу.

АРХЕОЛОГАМ

Не заривайтесь, аби не довелося розпроштаритися з лопатою, котрою загрибаєте гроші.

СМІХОТВОРЦЯМ

Не варто надсилати редакторам такі твори, від яких можна померти зі сміху. Хто ж їх тоді надрукує?...

Борис СЛЮСАР.

м. Світловодськ.

ЗЕРНИНИ

● Демократичність стосунків: начальник автоколони і водій обзивають один одного останніми словами.

● Нарешті одержали санкцію на сміливість висловлювань!

● Солідний вік — це коли чоловіка більше

тягне на кухню, ніж на танцмайданчик.

● Найнечесніша — горгіля совістю.

● Не так страшний бюрократ, як бюрократична система.

● Щоб винести сміття, не обов'язково виносити рішення.

● Щоб добре переносити магнітні бурі, потрібно мати залізне здрав'я.

● Бюрократ-самовбивця: вбив у собі все людське.

● Бажання приховати свій вік — перша ознака старіння.

● З морської піни з'явилася Афродита, з мильної піни виник Дефіцит.

● Скільки сірих творів показано по кольоровому телебаченню!

Юрій РИБНИКОВ.

ХОМА-ДЕМОКРАТ

На трибуні зав Хома
Бив себе годину в груди:
— Не хвилюйтеся дарма,
Що було — того не буде
Із цієї висоти
Особисто заявляю:
Бюрократів і рвачів
Під мітлу повимітаю.
В мене сумнівів нема,
Та й для вас, гадаю, ясно,
Що вступили вже в права
Демократія і гласність.

На віку всього бува,
Будем прямо говорити,
Якщо в мене щось не так —
Критикуй мене відкрито.
...Критикнув Петро Хома,
Обзивавши бюрократом...
А на другий день Хома
Скоротив Петра за штатом.

Віктор ЧОРНОГОР.
с. Нова Прага,
Олександрійський район.

МОЗАІКА ПЕРЕБУДОВИ

БЮРОКРАТУ

Це тобі перебудова
Змайструвала на добро
Гарнітур міцний, дубовий
В похоронному бюро.

ДЕМАГОГУ

Подаруночок практичний
Час припас тобі тайком:
Кляп для рота механічний
З засекреченим замком.

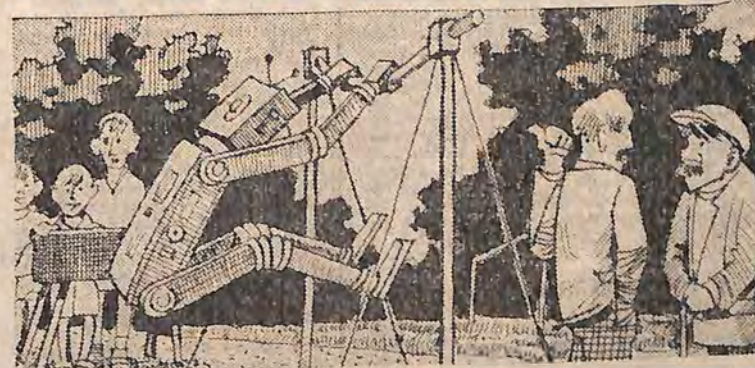
АНОНІМНИКУ

По заслугі в час прогресу,
Неспокійної доби,
Анонімна, без адреси,
Буде пенсія тобі.

СПЕКУЛЯНТУ-«КООПЕРАТОРУ»

А тобі, о друже-вразе,
Не підвищуючи тон,
Карний Кодекс хай розкаже
Про торгівлю і Закон.

Валерій ГОНЧАРЕНКО.
м. Кіровоград.

— Утін з роботи, вже другий день тут гоїдається, а ніхто не вміє виключити...
Мал. В. КОЛІСНИЧЕНКА.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-63; секторів: комуністичного виховання — 4-66-79; культури і моралі — 4-64-21; комсомольського життя й економії — 2-04-84; учнівської і студентської молоді та військово-патріотичного виховання — 2-59-82; соціальних проблем — 2-29-92; фотолабораторії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.
БН 03560. Газета виходить щосуботи. Індекс 61103. Зам. № 101/115. Тираж 52 900.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

18 березня 1989 р.